

Handlingsprogram og økonomiplan 2023-26 med budsjett 2023

Økonomisjefen

Utgangspunkt for Hp-Øp 2023-26

- Opprinnelig budsjett 2022
- HP-ØP 2022-25
- Balanse24 –prosjektet
 - Et nytt verdensbilde...
- Dagens driftsnivå

Øk.oversikt drift	Regnskap 2019	Regnskap 2020	Budsjett 2022	Økonomipl 2025	Endr.19-25
Sum driftsinntekter	-654 451	-641 012	-614 439	-610 333	44 118
Sum driftsutgifter	658 457	633 028	618 412	582 825	7 587
Bto Driftsresultat	4 006	-7 984	3 973	-72 492	-77 517
Netto finans	31 245	32 356	34 876	30 822	7 328
Motpost avskr	-31 449	-31 906	-32 223	-31 045	-1 045
Netto driftsresultat	3 802	-7 534	6 626	-10 670	-24 047
NDR i % av inntekter	-0,58 %	1,18 %	-1,08 %	-1,10 %	

- Måltallene
 - Høy gjeld
 - Høy andel finans
 - Svakt netto driftsresultat
 - Solid disp fond

	Risør			K-gr. 1	Landet
	2019	2020	2021	2021	2021
Brutto driftsresultat	-0,6	1,3	2,8	3,0	2,9
Netto driftsresultat	-0,6	1,2	2,8	3,6	4,3
Finansutgifter	4,8	5,0	4,8	4,5	4,3
Disposisjonsfond	9,3	11,1	12,9	11,2	13,4
Netto lånegjeld	98,9	103,8	100,7	96,2	87,3

Det er klare sammenhenger mellom de ulike nøkkeltallene. Dersom kommunen klarer å forholde seg til et gitt mål på netto driftsresultat, vil dette gi muligheter for å nå målet om en økonomisk buffer i form av et gitt nivå på disposisjonsfondet. Nivået på finansutgifter og lånebelastning (netto lånegjeld) er også tett knyttet sammen. Dersom kommunen klarer å holde nede nivået på lånegjelden, vil også rente og avdragsbelastningen (finansutgifter) bli lavere.

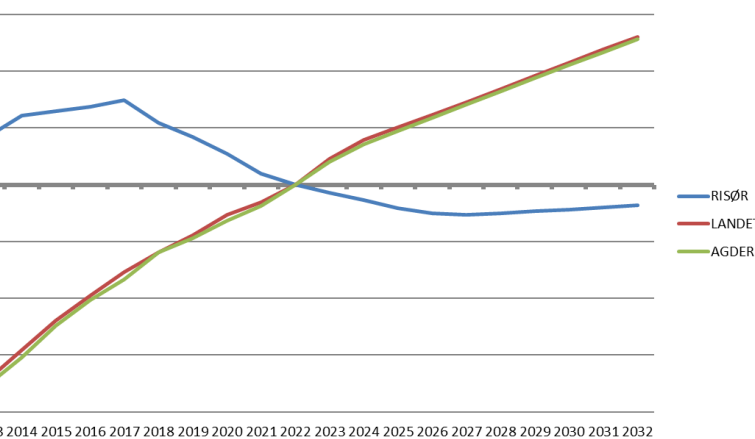
Demografiutviklingen 2022-2040

Befolkningsfremskrivninger pr 1.1.2021 - SSB 4M-alternativ														
SSB 4M-alternativ	01.01.2022	01.07.2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	Endring 10 år	
0-1 år	91	99	90	93	92	91	91	91	92	92	93	95	4	Bgh/gr.sk
2-5 år	199	202	206	197	190	194	191	195	194	195	197	198	-1	-183
6-15 år	744	724	698	686	673	644	630	604	602	589	574	558	-186	
16-18 år	221	546	234	229	237	227	228	232	211	213	208	217	-4	
19-20 år	129		145	148	128	148	153	137	148	146	142	133	4	
21-22 år	177	3646	152	124	136	138	124	141	147	135	142	142	-35	Yrkesaktiv
23-29 år	423		428	435	429	413	418	414	408	415	406	410	-13	-209
30-34 år	339		334	326	304	314	296	299	295	304	306	302	-37	
35-49 år	1179	1 071	1 150	1 125	1 108	1 083	1 072	1 068	1 068	1 054	1 067	1 071	-108	
50-66 år	1681		1 693	1 704	1 703	1 710	1 722	1 721	1 716	1 700	1 691	1 665	-16	
67-79 år	1173	1196	1 177	1 208	1 231	1 233	1 220	1 201	1 192	1 188	1 171	1 181	8	Pensjon
80-89 år	295	306	332	341	372	397	442	492	525	566	594	623	328	343
90 år og eldre	84	85	77	82	76	76	77	73	74	79	90	91	7	
Sum innbyggere totalt	6735	6804	6716	6698	6679	6668	6664	6668	6672	6676	6681	6686	-49	

Hvordan håndterer vi utviklingen?

Utvikling i folketall per 1.1

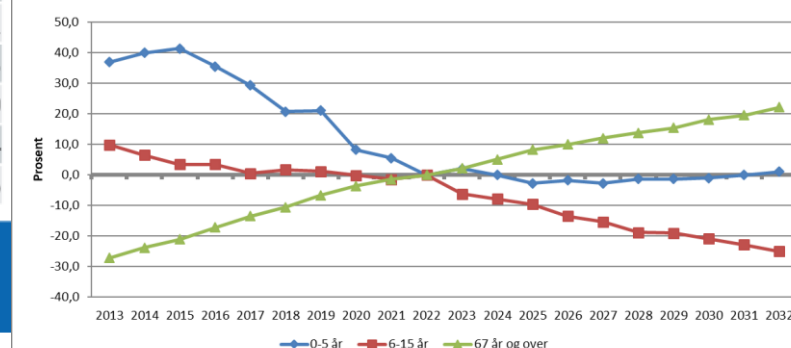
(2022 = 0, SSB MMMM-alternativ TBU metode/ kommunens egen fremskriving)

	2022	2040			%endring 2022-2040		
		L	M	H	L	M	H
0-5 år	290	231	314	366	-20,3	8,3	26,2
6-15 år	744	462	568	663	-37,9	-23,7	-10,9
16-66 år	4 149	3 550	3 693	3 873	-14,4	-11,0	-6,7
67-79 år	1 173	1 266	1 293	1 320	7,9	10,2	12,5
80-89 år	295	619	654	685	109,8	121,7	132,2
90 år og eldre	84	171	195	222	103,6	132,1	164,3
Sum	6 735	6 299	6 717	7 129	-6,5	-0,3	5,9
0-66 år	5 183	4 243	4 575	4 902	-18,1	-11,7	-5,4
67 år og eldre	1 552	2 056	2 142	2 227	32,5	38,0	43,5

Utvikling folketall 0-5 år, 6-16 år og 67 år + i kommunen per 1.1

(2022 = 0, SSB MMMM-alternativ TBU metode / kommunens egen fremskriving)

Utgiftsutjevningen i inntektssystemet

- Hvordan er kostnadsbildet i 2023 i Risør kommune sammenlignet med gjennomsnittet?
 - Kompenseres i Rt for demografi og levekårsutfordringer 26,65 mill
 - Alderskriteret 70%
 - 0-15 år Trekk 28,63 mill
 - 67-90+ Komp 27,88 mill
 - PU>16 år komp 9,8 mill
- Bør brukes for å vurdere rammeendringer i økonomiplan

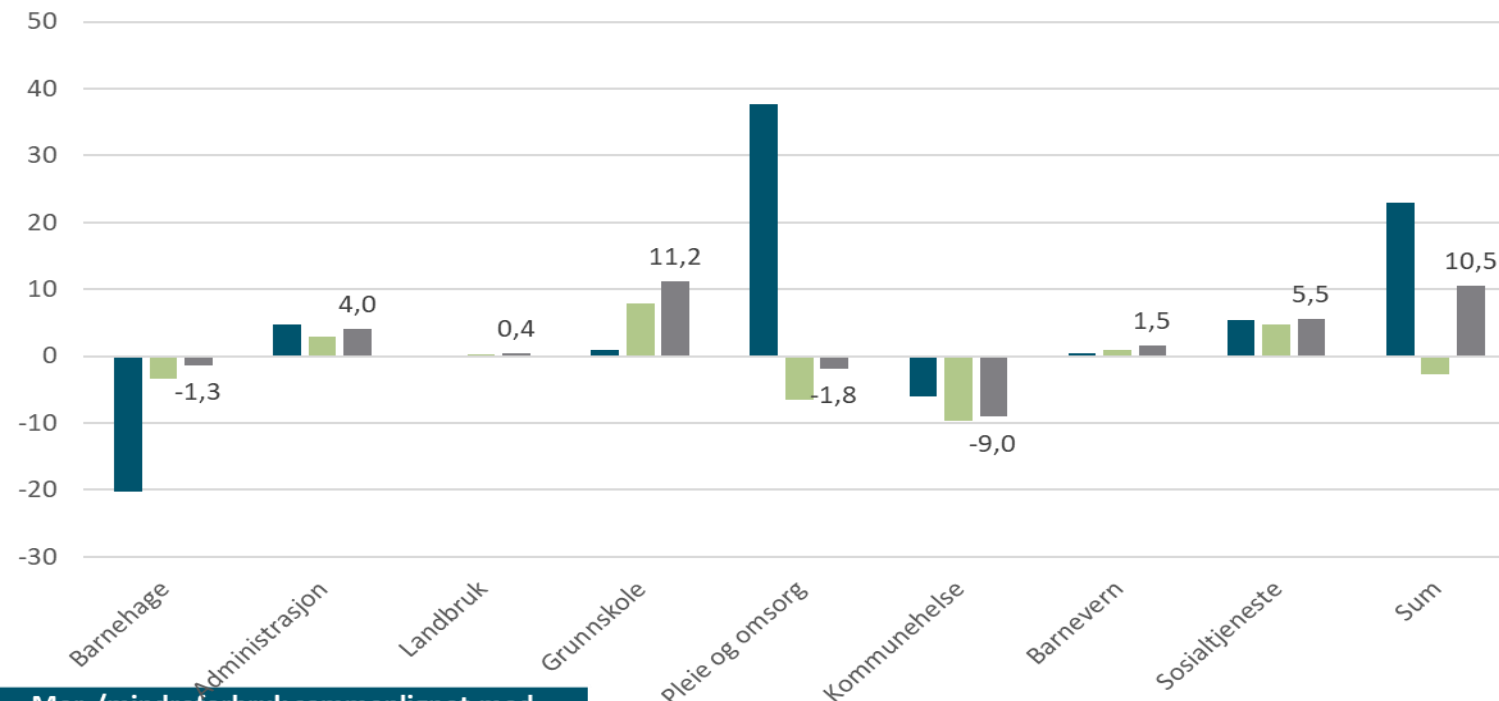
Kriterier i utgiftsutjevningstilskuddet	HELE LANDET		RISØR			Tillegg/ fradrag i utgiftsutj		Endring fra foregående år
	Vekt	Antall	Antall	Utgifts-behovs-indeks	Pst. utslag	kr per innb	1000 kr	1000 kr
0-1 år	0,0057	109 740	99	0,7234	-0,16 %	-99	-674	68
2-5 år	0,1361	228 507	202	0,7088	-3,96 %	-2 491	-16 948	-1 404
6-15 år	0,2645	643 155	724	0,9026	-2,58 %	-1 619	-11 013	-3 101
16-22 år	0,0236	453 296	546	0,9658	-0,08 %	-51	-345	-29
23-66 år	0,1049	3 138 464	3 646	0,9315	-0,72 %	-452	-3 072	-337
67-79 år	0,0567	639 203	1 196	1,5003	2,84 %	1 783	12 133	1 267
80-89 år	0,0767	196 967	306	1,2457	1,88 %	1 185	8 061	57
over 90 år	0,0385	46 460	85	1,4670	1,80 %	1 130	7 690	820
Basistillegg	0,0159	275	0,6207	1,8128	1,29 %	812	5 527	421
Sone	0,0100	21 404 993	43 460	1,6281	0,63 %	395	2 686	286
Nabo	0,0100	9 740 388	10 882	0,8958	-0,10 %	-65	-445	-48
Landbrukskriterium	0,0021	1	0,0008	0,6636	-0,07 %	-44	-302	-7
Innvandrere 6-15 år ekskl Skandinavia	0,0071	48 588	69	1,1387	0,10 %	62	421	-209
Flyktninger uten integreringstilskudd	0,0084	177 206	225	1,0181	0,02 %	10	65	532
Dødlighet	0,0454	40 709	58	1,1424	0,65 %	406	2 766	136
Barn 0-15 med enslige forsørgere	0,0188	107 249	143	1,0691	0,13 %	82	556	1 044
Lavinntekt	0,0118	285 349	283	0,7952	-0,24 %	-152	-1 033	-802
Uføre 18-49 år	0,0064	121 768	249	1,6397	0,41 %	257	1 751	161
Opphopningsindeks	0,0095	234	0,2047	0,7024	-0,28 %	-178	-1 209	-863
Aleneboende 30 - 66 år	0,0193	515 435	696	1,0828	0,16 %	100	683	117
PU over 16 år	0,0486	20 146	37	1,4727	2,30 %	1 444	9 825	-393
Ikke-gifte 67 år og over	0,0454	388 016	701	1,4486	2,04 %	1 280	8 711	635
Barn 1 år uten kontantstøtte	0,0165	41 008	38	0,7414	-0,43 %	-268	-1 825	365
Innbyggere med høyere utdanning	0,0181	1 533 254	1 541	0,8059	-0,35 %	-221	-1 503	-148
1 Kostnadsindeks	1,0000			1,05262	5,26 %	3 308	22 505	-1 432
3 Nto.virkn. statl/priv. skoler							4 153	
4 Sum utgiftsutj. mm (1+3)							26 658	
Gjennomsnittlig beregnet utgiftsbehov i kr pr innbygger: (landet)						62 859		

Effektivitetsanalyse (Tm.forskn-Kostra)

Sammenligning av ressursbruk mot landsnitt

- Ukorrigert
- Korrigert for utg.behov
- Korrigert for inntektsnivå

Mer-/mindreforbruk 2021 (mill. kr) sammenlignet med

	Beregnet utgiftsbehov 2021	Netto driftsutgifter 2021			Mer-/mindreforbruk sammenlignet med		
		Risør kommune	Landsgjennomsnitt	Risør "normert nivå"	Landsgjennomsnitt	"Normert nivå"	"Normert og inntektsjust. nivå"
		kr pr innb	kr pr innb	kr pr innb	Mill. kr	Mill. kr	Mill. kr
Barnehage	0,7429	6 699	9 702	7 208	-20,2	-3,4	-1,3
Administrasjon	1,0497	5 862	5 165	5 422	4,7	3,0	4,0
Landbruk	0,6650	131	117	78	0,1	0,4	0,4
Grunnskole	0,9332	15 290	15 141	14 129	1,0	7,8	11,2
Pleie og omsorg	1,3024	27 271	21 682	28 238	37,6	-6,5	-1,8
Kommunehelse	1,1232	3 612	4 502	5 057	-6,0	-9,7	-9,0
Barnevern	0,9585	2 284	2 228	2 135	0,4	1,0	1,5
Sosialtjeneste	1,0355	3 548	2 743	2 840	5,4	4,8	5,5
Sum	1,0592				23,0	-2,8	10,5

Effektivitetsanalyse (Tm.forskn-Kostr)

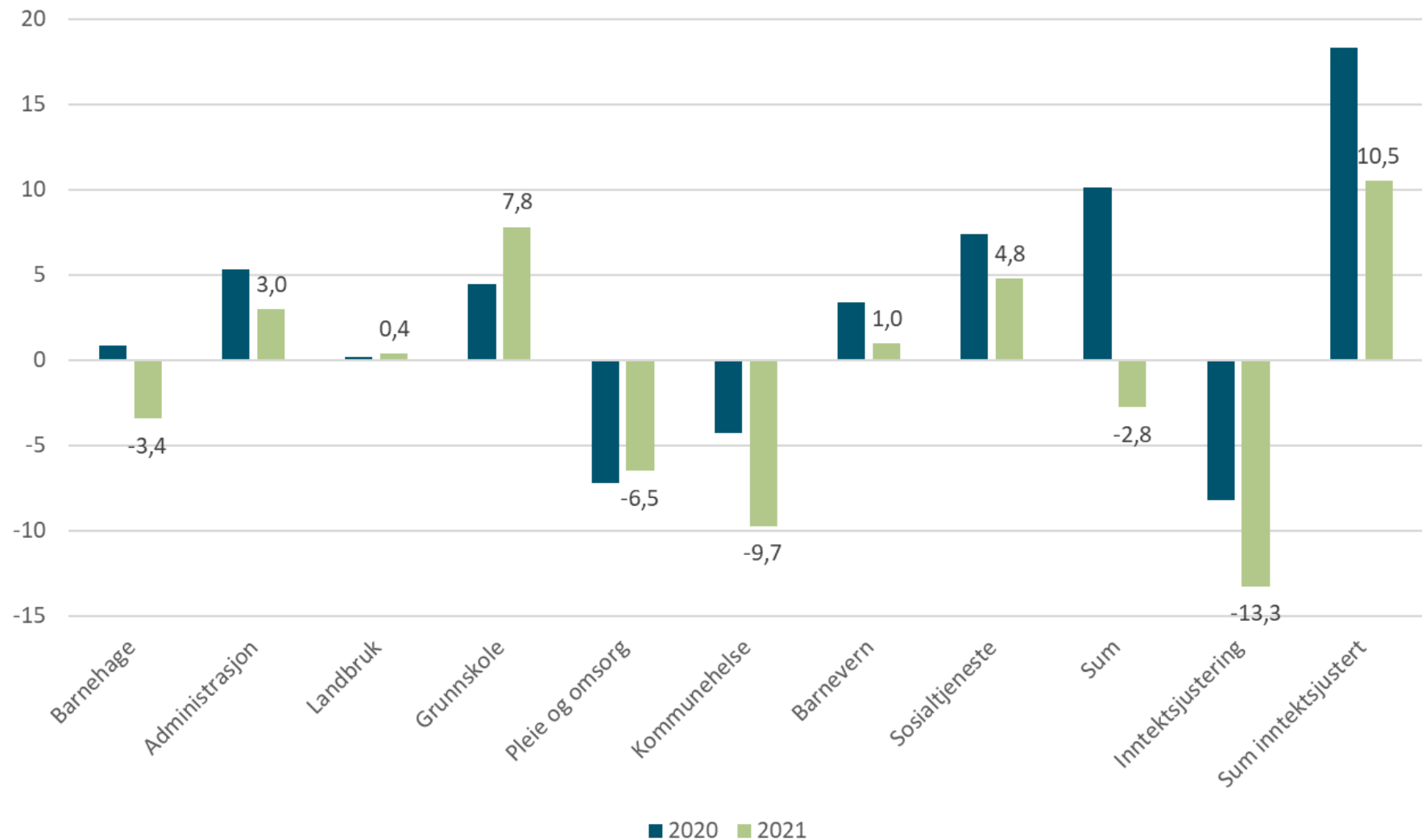
	Netto driftsutgifter i kr per innb 2021		Mer-/mindreforbruk 2021 (mill. kr) sammenlignet med		
	Risør	Landet	Landsgjennomsnittet	"Normert nivå"	"Normert og inntektsjustert nivå"
Barnehage (F201, 211, 221)	6 699	9 702	-20,2	-3,4	-1,3
201 Barnehage	5 795	8 224	-16,4	-2,1	-0,3
211 Styrket tilbud til førskolebarn	545	816	-1,8	-0,4	-0,2
221 Barnehagelokaler og skyss	360	662	-2,0	-0,9	-0,8
Administrasjon og styring (F100, 110, 120, 121, 130)	5 862	5 165	4,7	3,0	4,0
100 Politisk styring	468	402	0,4	0,3	0,4
110 Kontroll og revisjon	144	100	0,3	0,3	0,3
120 Administrasjon	4 397	3 866	3,6	2,3	3,1
121 Forvaltningsutgifter i eiendomsforvaltningen	566	359	1,4	1,3	1,4
130 Administrasjonslokaler	287	438	-1,0	-1,2	-1,1
Landbruk (F329)	131	117	0,1	0,4	0,4
329 Landbruksforvaltning og landbruksbasert næringsutvikling	131	117	0,1	0,4	0,4
Grunnskole (F202, 215, 222, 223)	15 290	15 141	1,0	7,8	11,2
202 Grunnskole	12 563	11 798	5,2	10,5	13,2
215 Skolefritidstilbud	317	400	-0,6	-0,4	-0,3
222 Skolelokaler	2 082	2 666	-3,9	-2,7	-2,3
223 Skoleskyss	329	277	0,3	0,5	0,5
Pleie og omsorg (F234, 253, 254, 261)	27 271	21 682	37,6	-6,5	-1,8
234 Aktivisering eldre og funksjonshemmede	1 023	1 094	-0,5	-2,7	-2,5
253 Helse- og omsorgstjenester i institusjon	8 560	7 907	4,4	-11,7	-10,2
254 Helse- og omsorgstjenester til hjemmeboende	16 527	11 531	33,6	10,2	13,0
261 Institusjonslokaler	1 160	1 150	0,1	-2,3	-2,1
Kommunehelse (F232, 233, 241)	3 612	4 502	-6,0	-9,7	-9,0
232 Helsestasjons- og skolehelsetjeneste	854	861	0,0	-0,8	-0,6
233 Annet forebyggende helsearbeid	492	905	-2,8	-3,5	-3,4
241 Diagnose, behandling, habilitering og rehabilitering	2 265	2 735	-3,2	-5,4	-5,0
Barnevern (F244, 251, 252)	2 284	2 228	0,4	1,0	1,5
244 Barneverntjeneste	827	796	0,2	0,4	0,6
251 Barneverntiltak når barnet ikke er plassert av barnevernet	92	289	-1,3	-1,2	-1,2
252 Barneverntiltak når barnet er plassert av barnevernet	1 364	1 143	1,5	1,8	2,1
Sosialtjeneste (F242, 243, 281)	3 548	2 743	5,4	4,8	5,5
242 Råd, veiledning og sosialt forebyggende arbeid	1 943	1 068	5,9	5,6	6,0
243 Tilbud til personer med rusproblemer	459	502	-0,3	-0,4	-0,3
281 Ytelse til livsopphold	1 146	1 173	-0,2	-0,5	-0,2

Hvor ligger mulige økonomiske handlingsrom for Risør kommune?

Effektivitetsanalyse (Tm.forskn-Kostra)

Hvordan utvikler organisasjonen seg ifht endring i utgiftsbehov og bruk av ressurser?

Gjenspeiler utviklingen kommunens satsning?

Effektivitetsanalyse (Tm.forskn-Kostr)

	Mer-/mindreforbruk sammenlignet med «normert nivå» (mill. kr)		
	2020	2021	Endring
Barnehage	0,9	-3,4	-4,3
Administrasjon	5,3	3,0	-2,4
Landbruk	0,2	0,4	0,2
Grunnskole	4,5	7,8	3,3
Pleie og omsorg	-7,2	-6,5	0,7
Kommunehelse	-4,3	-9,7	-5,4
Barnevern	3,4	1,0	-2,4
Sosialtjeneste	7,4	4,8	-2,6
Sum	10,1	-2,8	-12,9
<i>Inntektsjustering</i>	-8,2	-13,3	-5,0
Sum inntektsjustert	18,4	10,5	-7,8

Gjør vi noe riktig?
- Er vi på rett kurs?

Utviklingen i Risør sammenlignet med resten av landet fra 2020-2021

	Netto driftsutgifter 2020-2021 (kr per innb.)					
	Risør			Landet		
	2020	2021	Endring	2020	2021	Endring
Barnehage	7 224	6 699	-7,3 %	9 173	9 702	5,8 %
Administrasjon	5 816	5 862	0,8 %	4 790	5 165	7,8 %
Landbruk	92	131	41,7 %	108	117	8,6 %
Grunnskole	14 041	15 290	8,9 %	14 130	15 141	7,2 %
Pleie og omsorg	24 477	27 271	11,4 %	19 762	21 682	9,7 %
Kommunehelse	3 268	3 612	10,5 %	3 469	4 502	29,8 %
Barnevern	2 554	2 284	-10,6 %	2 155	2 228	3,4 %
Sosialtjeneste	3 758	3 548	-5,6 %	2 637	2 743	4,0 %

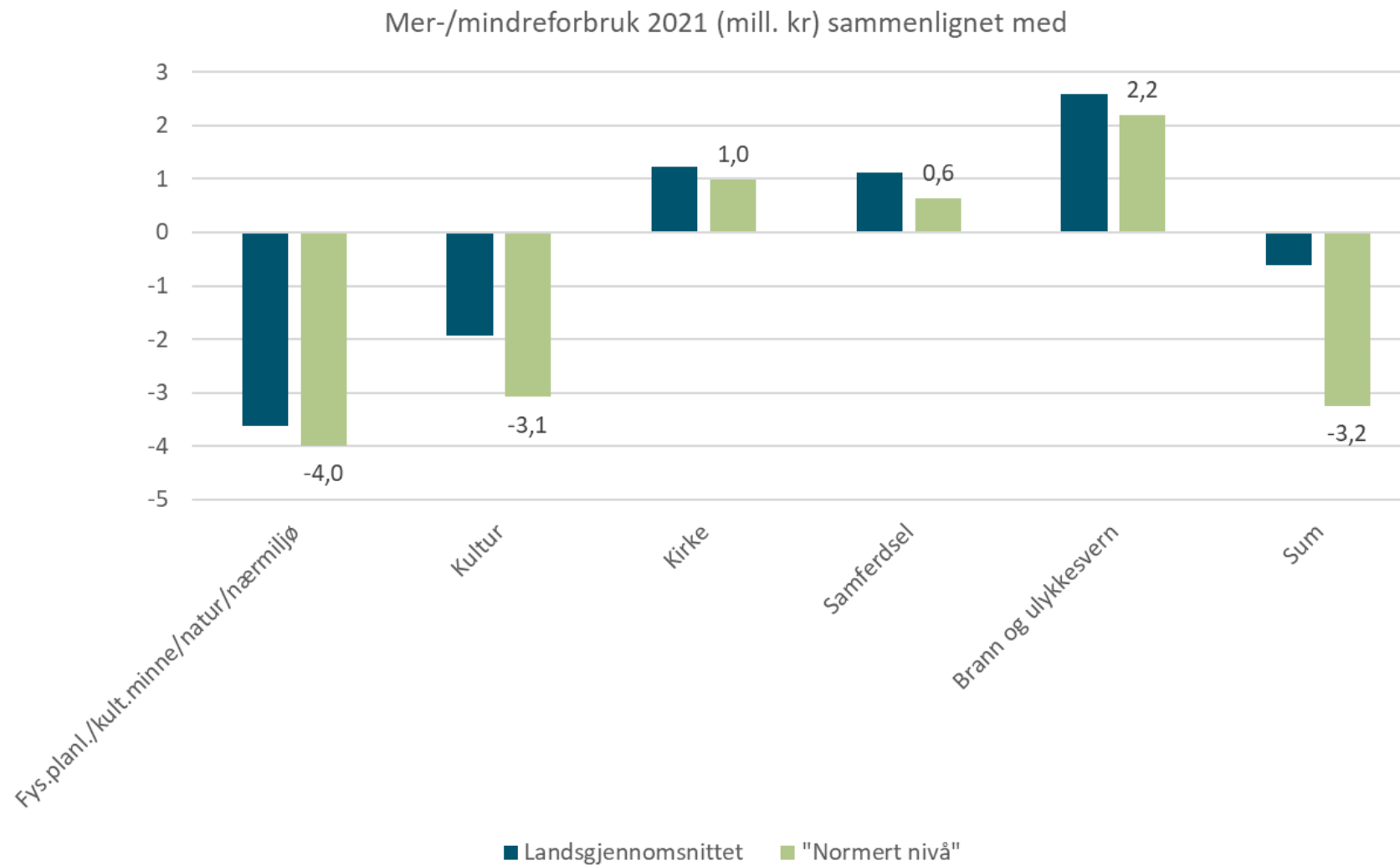
Effektivitetsanalyse (Tm.forskn-kostra)

Ressursbruk andre utvalgte områder

- Brann +2,2
- Kirke +1,5
- Naturforvaltning-
friluftsliv -2,6
- Idrett og
idrettsanlegg -3,0

	Netto driftsutgifter 2021 (kr per innb.)		Mer-/mindreforbruk 2021 (mill. kr) sammenlignet med	
	Risør	Landet	Landsgjennomsnittet	"Normert nivå»
Fys.planl./kult.minne/natur/nærmiljø	390	927	-3,6	-4,0
301 Plansaksbehandling	519	302	1,5	1,3
302 Bygge- delings- og seksjoneringsarbeid	-79	30	-0,7	-0,7
303 Kart og oppmåling	-80	93	-1,2	-1,2
335 Rekreasjon i tettsted	231	304	-0,5	-0,6
360 Naturforvaltning og friluftsliv	-201	172	-2,5	-2,6
365 Kulturminnevern	0	26	-0,2	-0,2
Kultur	2 609	2 895	-1,9	-3,1
231 Aktivitetstilbud barn og unge	106	255	-1,0	-1,1
370 Bibliotek	357	322	0,2	0,1
373 Kino	31	14	0,1	0,1
375 Muséer	89	136	-0,3	-0,4
377 Kunstformidling	57	178	-0,8	-0,9
380 Idrett og tilskudd til andres idrettsanlegg	19	250	-1,6	-1,7
381 Kommunale idrettsbygg og idrettsanlegg	623	767	-1,0	-1,3
383 Musikk- og kulturskoler	322	320	0,0	-0,1
385 Andre kulturaktiviteter og tilskudd til andres kultur- og idrettsbygg	651	327	2,2	2,0
386 Kommunale kulturbygg	353	326	0,2	0,1
Kirke	808	626	1,2	1,0
390 Den norske kirke	787	527	1,7	1,5
393 Gravplasser og krematorier	21	98	-0,5	-0,6
Samferdsel	1 373	1 207	1,1	0,6
330 Samferdselsbedrifter/transporttiltak	74	-106	1,2	1,3
332 Kommunale veier	1 299	1 313	-0,1	-0,6
Brann og ulykkesvern	1 329	946	2,6	2,2
338 Forebygging av branner og andre ulykker	183	78	0,7	0,7
339 Beredskap mot branner og andre ulykker	1 146	868	1,9	1,5

Ressursbruk på andre utvalgte områder 2021 (forts.)

Ressursbruk på andre utvalgte områder. Risør kommune 2021. Mill. kr. Kilde: SSB/KDD/beregninger ved TF

HP/ØP 2023-26 etablering driftsrammer

Sektor	Regnskap 2021	Oppr. Budsjett 2022	Deflator 3,7%	Rammebehov 2023	HP/ØP 2022-25	Tildelt ramme 2023
Kommunedirektør og stab	34 566 000	33 248 000	1 230 176	34 478 176	0	34 478 000
Samfunnsutvikling	56 501 000	64 976 000	2 404 112	67 380 112	0	67 380 000
Helse og omsorg	212 745 000	218 214 000	8 073 918	226 287 918	0	226 288 000
Oppvekst	135 182 000	124 421 000	4 603 577	129 024 577	0	129 025 000
Felles inntekter og utgifter	-438 994 000	-440 859 000	-16 311 783	-457 170 783	0	-457 171 000
Sum balanse	0	0	0	0	0	0

Kommunedirektør & stab

Lønn inkl.sykepenger	14 759 000	14 474 000	535 538	15 009 538
Driftsutgifter	23 551 000	22 032 000	815 184	22 847 184
Driftsinntekter	-3 744 000	-3 258 000	-120 546	-3 378 546
Netto driftsrammer	34 566 000	33 248 000	1 230 176	34 478 176

Samfunnsutvikling

Lønn inkl.sykepenger	58 312 000	58 720 000	2 172 640	60 892 640
Driftsutgifter	113 430 000	98 449 000	3 642 613	102 091 613
Driftsinntekter	-115 241 000	-92 193 000	-3 411 141	-95 604 141
Netto driftsrammer	56 501 000	64 976 000	2 404 112	67 380 112

Helse & omsorg

Lønn inkl.sykepenger	207 263 000	206 317 000	7 633 729	213 950 729
Driftsutgifter	46 253 000	44 077 000	1 630 849	45 707 849
Driftsinntekter	-40 771 000	-32 180 000	-1 190 660	-33 370 660
Netto driftsrammer	212 745 000	218 214 000	8 073 918	226 287 918

Oppvekst

Lønn inkl.sykepenger	124 198 000	118 124 000	4 370 588	122 494 588
Driftsutgifter	45 533 000	37 581 000	1 390 497	38 971 497
Driftsinntekter	-34 549 000	-31 284 000	-1 157 508	-32 441 508
Netto driftsrammer	135 182 000	124 421 000	4 603 577	129 024 577

- Tildelte rammer er basert på opprinnelig budsjett 2022
- Deflatorjustert 3,7%
 - Lønnsvekst 3,7 (4,2)
 - Prisvekst 3,7 (3,1)
- Justert for vedtak i HP/ØP 2022-25....?

«Tankskipet» er på avvikende kurs...

- Nye tiltak må iverksettes i HP/ØP 23-26

Tiltaksliste til Handlingsprogram og økonomiplan 2022-25 (alle tall i hele 1000)	2022	2023	2024	2025
Felles / Kommunedirektør / Staber				
Arbeidsmiljøtiltak	300	300	300	300
Omstilling og fornying	200	200	200	200
Taksering av fritidsboliger og næringseiendom	1500	0	0	0
Eiendomsskatt fritidsbolig og næringseiendom etter taksering	0	-3 000	-3 000	-3 000
Utgifter til valg	0	250	0	250
Tilskudd Risør By AS	750	750	750	750
Reduksjon i skattesats eiendomsskatt	2 700	0	0	0
Revisjon av finans og økonomireglement	0	0	0	0
Sum tiltak Rådmann og stab/felles	5 450	-1 500	-1 750	-1 500
Skole, barnehage, oppvekst				
Effektiviseringstiltak Voksenopplæringen	-500	-500	-500	-500
Effektiviseringstiltak Risør Ungdomsskole	-500	-1 000	-1 000	-1 000
Effektiviseringstiltak Risør barneskole og SFO	0	-3 000	-3 000	-3 000
Effektiviseringstiltak Søndeled barneskole og SFO	-400	-800	-800	-800
Effektiviseringstiltak Hope oppvekstsenter	-400	-400	-400	-400
Strukturelle endringer innenfor skole- og barnehageområdet	0	-1 500	-3 200	-3 200
Holdningskapende turer i ungdomsskolen	150	150	150	150
Sum tiltak oppvekst	-1 650	-7 050	-8 750	-8 750
Samfunnsutvikling				
Brannverntiltak kommunale bygg	2 400	0	0	0
Vedlikehold kommunale bygg	2 000	0	0	0
Effektiviseringstiltak sektor for Samfunnsutvikling	-500	-500	-500	-500
Byjubileum 2023	300	200	0	0
Enøk tiltak	50	0	0	0
Renere by	200	0	0	0
Styrking Byggesak, klima og næring	400	400	400	400
Tilskudd Frelsesarmeen	50	0	0	0
Styrking vaktmestertjenestene	450	450	450	450
Styrking arbeid barn og unge	300	300	300	300
Sum tiltak Samfunnsutvikling	5 650	850	650	650
Helse og omsorg				
Samlokalisering leger	0	0	0	0
Styrket grunnbemanning sykehjem	1 500	1 500	1 500	1 500
Sum tiltak helse og omsorg	1 500	1 500	1 500	1 500
Sum tiltak som påvirker budsjetttrammene	10 950	-6 200	-8 350	-8 100

Konsekvensjustering ikke tilstrekkelig – rammene strekker ikke til...

- Vanskelig å finne tilbake til ordinær drift
 - Koronapandemi
 - Ukraina-situasjonen

- Stor utsikkerhet i makroforutsetningene som legges til grunn
 - Energikrise
 - Arbeidsledighet
 - Inflasjon
 - Renteutvikling
 - Flyktningkrise

Vi må budsjettere for hverdager, og ruste oss for ekstremvær....

Hensynet til barna er én av årsakene til at ukrainske flyktninger sier at de vil bli i Norge når krigen er over, antar forskere ved OsloMet. Her to ukrainske barn på et akuttmttak i Porsgrunn.
PUBLISERT 31.10.2022 08:07
Foto: Britt Glosvik

Ukrainske flyktninger gir Norge toppskår

Ukrainske flyktninger er storfornøyd med mottakelsen i Norge. Et stort flertall ønsker å bli i landet, viser en ny rapport.

MER OM
» NYHETER | INNVANDRING

HP/ØP 2023-26 driftsrammer

Sektor	Oppr.	Tildelt	Konsek.v.just.	Avvik	Budsjett	Rammer økonomiplan		
	Budsjett	ramme	budsjett		2023	2024	2025	2026
	2022	2023	2023		2023	2024	2025	2026
Kommunedirektør og stab	33 248 000	34 478 000	33 985 000	-493 000	33 985 000	34 285 000	34 385 000	34 385 000
Samfunnsutvikling	64 976 000	67 380 000	67 040 000	-340 000	67 040 000	63 619 000	62 459 000	62 418 000
Helse og omsorg	218 214 000	226 288 000	232 401 000	6 113 000	232 401 000	233 097 000	233 097 000	233 097 000
Oppvekst	124 421 000	129 025 000	131 089 000	2 064 000	131 089 000	125 089 000	120 089 000	120 089 000
Felles inntekter og utgifter	-440 859 000	-457 171 000	-464 515 000	-7 344 000	-464 515 000	-456 090 000	-450 030 000	-449 989 000
Sum balanse	0	0	0	0	0	0	0	0

Rammer for økonomiplan 2023-26 og budsjettammer for 2023 gir grunnlag for videreføring av dagens drift omtrent på samme nivå i 2023-24, men krever vesentlige omstillinger i oppvekstsektoren fra 2025->.

Tiltaksplan	Tiltaksliste til Handlingsprogram og økonomiplan 2023-26 (alle tall i hele 1000)	2023	2024	2025	2026
ref.nr	Felles / Kommunedirektør / Staber				
500-1	Arbeidsmiljøtiltak	200	200	200	200
500-2	Omstilling og fornying	300	300	300	300
500-3	Taksering av fritidsboliger og næringsseiendom	1 500	0	0	0
500-4	Eiendomsskatt fritidsbolig og næringsseiendom etter taksering	0	-3 000	-3 000	-3 000
500-5	Utgifter til valg	250	0	250	0
500-6	Tilskudd Risør By AS	750	750	750	750
	Sum tiltak Kommunedirektør og stab/felles	3 000	-1 750	-1 500	-1 750
	Skole, bamehage, oppvekst				
400-2	Tilbakeføring av Røyslands elever ifm nedleggelse Songe skole	-700	-1 700	-1 700	-1 700
400-1	Strukturelle endringer innenfor skole- og bamehageområdet	0	-5 000	-10 000	-10 000
	Sum tiltak oppvekst	-700	-6 700	-11 700	-11 700
	Samfunnsutvikling				
200-17	Byjubileum 2023	700	0	0	0
200-8	Utredning ny svømmehall 2022-23	500	0	0	0
	Sum tiltak Samfunnsutvikling	1 200	0	0	0
	Helse og omsorg				
300-9	Samlokalisering leger	0	0	0	0
	Sum tiltak helse og omsorg	0	0	0	0
	Sum tiltak som påvirker budsjettammene	3 500	-8 450	-13 200	-13 450

HP/ØP 2023-26 – Felles inntekter og utgifter

• Bevilgningsoversikt drift A 2023-26

Bevilgningsoversikt drift A 2023-26 (tall i hele 1000)	Regnskap 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Endring 22-23	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026
Rammetilskudd	-251 113 000	-249 005 000	-261 607 000	-12 602 000	-261 607 000	-261 607 000	-261 607 000
Inntekts- og formuesskatt	-199 213 000	-191 009 000	-204 648 000	-13 639 000	-204 648 000	-204 648 000	-204 648 000
Eiendomsskatt	-17 944 000	-23 200 000	-27 428 000	-4 228 000	-27 428 000	-27 428 000	-27 428 000
Andre generelle driftsinntekter	-43 967 000	-25 101 000	-42 261 000	-17 160 000	-41 391 000	-41 208 000	-40 990 000
SUM GENERELLE DRIFTSINNEKTER	-512 237 000	-488 315 000	-535 944 000	-47 629 000	-535 074 000	-534 891 000	-534 673 000
Sum bevilgninger drift, netto	461 160 000	463 136 000	510 441 000	47 305 000	498 891 000	494 291 000	494 041 000
Avskrivinger	32 240 000	32 277 000	32 232 000	-45 000	32 221 000	32 505 000	32 619 000
SUM NETTO DRIFTSUTGIFTER	493 400 000	495 413 000	542 673 000	47 260 000	531 112 000	526 796 000	526 660 000
BRUTTO DRIFTSRESULTAT	-18 837 000	7 098 000	6 729 000	-369 000	-3 962 000	-8 095 000	-8 013 000
Renteinntekter	-6 050 000	-6 551 000	-11 707 000	-5 156 000	-11 117 000	-10 538 000	-10 050 000
Utbytter	-3 815 000	-4 500 000	-15 500 000	-11 000 000	-12 400 000	-10 850 000	-10 850 000
Renteutgifter	14 949 000	17 707 000	30 957 000	13 250 000	31 660 000	32 089 000	30 802 000
Avdrag på lån	27 285 000	28 220 000	28 756 000	536 000	28 839 000	29 376 000	29 119 000
NETTO FINANSUTGIFTER	32 369 000	34 876 000	32 506 000	-2 370 000	36 982 000	40 077 000	39 021 000
Motpost avskrivinger	-32 240 000	-32 223 000	-32 232 000	-9 000	-32 223 000	-32 507 000	-32 621 000
NETTO DRIFTSRESULTAT	-18 707 000	9 751 000	7 003 000	-2 748 000	797 000	-525 000	-1 613 000
Avsetninger til bundne driftsfond	18 150 000	12 488 000	13 078 000	590 000	12 973 000	12 720 000	12 720 000
Bruk av bundne driftsfond	-15 067 000	-15 115 000	-16 444 000	-1 329 000	-16 548 000	-16 801 000	-16 801 000
Avsetninger til disposisjonsfond	32 263 000	7 600 000	7 600 000	0	7 600 000	7 600 000	7 600 000
Bruk av disposisjonsfond	-16 639 000	-14 724 000	-11 237 000	3 487 000	-4 822 000	-2 994 000	-1 906 000
SUM DISPONERINGERELLER DEKNING AV NETTO DRIFTSRESULTAT	18 708 000	-9 751 000	-7 003 000	2 748 000	-797 000	525 000	1 613 000

HP/ØP 2023-26 Statsbudsjettet

Økt handlingsrom (reell vekst)	Komprop. 2023	NB2023	Herav komm.
Realvekst i frie inntekter	1,8-2,3	2,6	1,7
Merkostnader demografi*	-1,4 (0,9+0,6)	-2,6	-1,7
Mindrekostnader pensjon**	0,0	0,1	0,1
Økt handlingsrom	0,5	0,1	0,1

Makro: (Et stramt budsjett..)

- Vekst frie inntekter 1,7 mrd
 - Handlingsrommet tilsvarende 0
- Anslag deflator 3,7%
 - Lønn 4,2%
 - Pris 3,1%
- Skattevekst -5% på anslag Regnskap 2022
- Ingen særskilte satsninger/Prioriteringer
- Endringer i beskatning kraftverk... (økning/omfordeling)

Skatt og rammetilskudd utvikling underveis i prosessen B2023	Regnskap 2021	Rev.Budsj. 2022	Kom.PrP 2023	Bef. 5/7 KS 2022	Statsbudsj. 2023
Innbyggertilskudd (likt beløp pr innb)	168 402	176 976	183 022	188 927	191 035
Utgiftsutjevningen	26 369	27 678	27 685	28 540	26 658
Overgangsordning - INGAR	-257	-327	-271	-271	-279
Saker særskilt fordeling	1 484	1 230	3 230	3 330	3 426
Sør-Norge tilskudd (kommuner med over 3 200 innb)	9 362	9 306	9 275	9 562	9 619
Ordinært skjønn	810	610	500	500	700
Koronapandemi - tilleggsbevilgninger gjennom innbyggertilskuddet og tabell-C	11 011	1 143			
Tilleggsnummer statsbudsjett - økt realvekst og oppgaveendringer		2 671			
Tilleggsnummer statsbudsjett - nytt tilskudd per kommunal grunnskole inkl. finansingstrekk		445			
Tilleggsnummer statsbudsjett - redusert rammetilskudd som følge av økt skatteanslag		-3 155			
Stortinget saldering budsjett 2022		-170			
Endringer etter Stortingets budsjettsaldering 2022		393			
Stortinget opprinnelig saldering budsjett 2018 - 2021	343				
RNB 2018 - 2022 (utenom koronapandemi)	224	-11 288			
Nysaldering av statsbudsjett 2018 - 2021 (utenom koronapandemi)	162				
Sum rammetilsk uten inntektsutj	217 910	205 511	223 441	230 588	231 159
Netto inntektsutjevning	32 720	28 980	29 551	30 384	30 847
Sum rammetilskudd inkl.inntektsutjevning	250 630	234 491	252 992	260 972	262 006
Rammetilskudd - endring i %	4,0	-6,4	7,6	11,4	11,7
Skatt på formue og inntekt	199 213	218 312	195 945	201 358	204 797
Skatteinntekter - endring i %	10,6	9,6	-9,40	-6,90	-6,19
Sum skatt og rammetilskudd (avrundet)	449 843	452 803	448 937	462 330	466 803
Sum - endring fra året før i %	6,8	0,7	-0,2	2,8	3,8

Risør kommune

- Økning oppgavekorrigerede frie inntekter 3,2 % (Agder 3,7%, Landet 3,5%)
- Skattevekst -6,19% fra anslag-R22(199,3 mrd)
- Distriktstilskudd 9,6 mill
- Beholdt redusert sats Aga 10,6%

Inntektssystemutvalget?

- Ikke forskuttert mulige endringer i planen

- Eiendomsskatt 2023-26
 - Skattesats 4 promille
 - Taksering av fritidsboliger 2023
 - Inntektseffekt fra budsjett 2024 ca 3 mill
 - Fritak for næringsbygg
- Utbytte Agder Energi
 - Følger vedtatt utbyttepolitikk
 - Usikre vurderinger 2024-26.... +/-
 - Handlingsregel brytes i planperioden

Utbyttevurdering Agder Energi for økonomiplan 2023-26	
Samkjørt med Åmli kommune	
Utbytte RK	
Resultat 2021	1 923 000 000
70% utbyttegrunnlag	1 346 100 000
Aksjonærandel Risør kommune 1,17%	15 749 370
Fratrekk for kostnader til Arbeidsutvalget	249 370
Forventet utbytte utbetalt 2023	15 500 000
Utbytte for 2024 vurderes til 80% av utbytte 2023	15 500 000
Det er forventet at AE vil ha et godt resultat i 2022 som danner grunnlag for dette basert på strømpriser	80,00 %
Forventet utbytte utbetalt 2024	12 400 000
Utbytte for 2025 vurderes til 70% av utbytte 2023	15 500 000
Det er forventet at AE vil ha et godt resultat i 2023, men vurderer 30% lavere enn -22 da prisene forventes redusert	70,00 %
Forventet utbytte utbetalt 2025	10 850 000
Utbytte for 2026 vurderes til 70% av utbytte 2023	15 500 000
Det er forventet at AE vil ha et godt resultat i 2023, men vurderer 30% lavere enn -22 da prisene forventes redusert	70,00 %
Forventet utbytte utbetalt 2026	10 850 000

- Renteinntekter bank
 - Renteoppgang
 - Økt snittlikviditet

Innskuddsrenter	2022	2023	2024	2025	2026
Rente snitt(est. 3 mnd NIBOR)	2,00 %	3,55 %	3,45 %	3,20 %	3,00 %
Margin på innskudd	0,45 %	0,45 %	0,45 %	0,45 %	0,45 %
Innskuddsrente	2,45 %	4,00 %	3,90 %	3,65 %	3,45 %
Gjennomsnittlig likviditet	kr 100 000 000	kr 100 000 000	kr 90 000 000	kr 80 000 000	kr 75 000 000
Renteinntekter bank	kr 2 450 000	kr 4 000 000	kr 3 510 000	kr 2 920 000	kr 2 587 500

Renter og avdrag på gjeld

- Renteoppgang
 - Økning ca 10,3 mill fra 2022-2023
 - Anslag NorgesBank og KommunalBankeN
- Høy sikringsgrad av portefølje
 - Ca 48,5%
 - Styres utover planperioden
- Avdragskostnadene
 - Stabil som følge av lavt låneopptak
- Avhengig av investeringsplan og Politiske prioriteringer fremover...
 - Hva skjer i 2027 til 2057????
 - Generasjonsprinsippet??

Budsjettrenter Økonomiplan	13.10.2022	2023	2024	2025	2026
Norges Bank Styringsrente	2,25 %	3,15 %	3,05 %	2,80 %	2,60 %
Norges Bank Påslag pengemarked	0,40 %	0,40 %	0,40 %	0,40 %	0,40 %
NB anslag NBR 3 Mnd	2,65 %	3,55 %	3,45 %	3,20 %	3,00 %
Anslag FRA NBR 3 Mnd	3,25 %	3,95 %	3,90 %	3,75 %	3,65 %
Bankenes påslag	0,60 %	0,60 %	0,60 %	0,60 %	0,60 %
Sikkerhetsmargin (høy gjeld)	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
Budsjettrenter (NB)	3,85 %	4,15 %	4,05 %	3,80 %	3,60 %
Budsjettrenter (FRA)	3,85 %	4,55 %	4,50 %	4,35 %	4,25 %

Utvikling gjeld og kapitalkostnad	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Lånemasse 1/1	697 165 000	703 624 000	705 163 000	715 716 000	708 213 000	881 784 000
Av dette tilhører VAR	145 508 000	142 689 000	148 990 000	150 022 000	152 169 000	145 802 000
Lånebehov totalt eks Husbank	35 000 000	30 295 000	39 360 000	21 656 000	202 480 000	17 000 000
Lånebehov eks. VAR og Husbank		26 175 000	26 600 000	12 656 000	194 080 000	17 000 000
Avdrag forutsatt 30 år	28 541 000	28 756 000	28 807 000	29 159 000	28 909 000	34 695 000
Samlet avdrag selvkost	5 939 000	5 979 000	5 968 000	6 253 000	6 367 000	6 552 000
Rentesats estimert flytende	1,99 %	4,55 %	4,50 %	4,35 %	4,25 %	4,20 %
Lån med rentesikring	338 800 000	329 050 000	308 550 000	276 325 000	259 937 500	210 500 000
Rentekostn bundet	6 162 000	5 443 766	5 443 766	4 551 234	3 482 758	3 316 883
Lån flytende rente	358 365 000	374 574 000	396 613 000	439 391 000	448 275 500	671 284 000
Rentekostn flytende	5 977 464	17 043 117	17 847 585	19 113 509	19 051 709	28 193 928
Andel lån flytende	51,4 %	53,2 %	56,2 %	61,4 %	63,3 %	76,1 %
Rentebelastning inkl. VAR	12 139 000	22 487 000	23 291 000	23 665 000	22 534 000	31 511 000
Samlet rente selvkost	4 856 000	5 951 000	5 851 000	5 863 000	5 873 000	5 785 000
Rentekompensasjon nye tiltak	0	0	0	0	0	0
Renter eks. VAR	7 283 000	16 536 000	17 440 000	17 802 000	16 661 000	25 726 000
Avdrag eks. VAR	22 602 000	22 777 000	22 839 000	22 906 000	22 542 000	28 143 000
SUM virkning på driftsbudsjettet	29 885 000	39 313 000	40 279 000	40 708 000	39 203 000	53 869 000
Endring fra året før		9 428 000	966 000	429 000	-1 505 000	14 666 000

Økonomiplan 2023-26 øk.oversikt drift

- Den samlede kommunale virksomheten
 - Nytt inntektsnivå
 - Nytt kostnadsnivå
 - Usikkerhet finansomr.
- Negative til svake NDR
- Fondsfinansiering vs strukturelle grep

Økonomisk oversikt drift 2023-26	Regnskap 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026
Rammetilskudd	-251 113 000	-249 005 000	-261 607 000	-261 607 000	-261 607 000	-261 607 000
Inntekts- og formuesskatt	-199 213 000	-191 009 000	-204 648 000	-204 648 000	-204 648 000	-204 648 000
Eiendomsskatt	-17 944 000	-23 200 000	-27 428 000	-27 428 000	-27 428 000	-27 428 000
Andre overføringer og tilskudd fra staten	-43 967 000	-25 101 000	-42 261 000	-41 391 000	-41 208 000	-40 990 000
Overføringer og tilskudd fra andre	-74 319 000	-47 094 000	-46 767 000	-46 767 000	-46 767 000	-46 767 000
Brukerbetalinger	-17 986 000	-17 791 000	-18 855 000	-18 855 000	-18 855 000	-18 855 000
Salgs- og leieinntekter	-63 221 000	-61 688 000	-65 086 000	-65 086 000	-65 086 000	-65 086 000
SUM DRIFTSINTEKTER	-667 763 000	-614 889 000	-666 652 000	-665 782 000	-665 599 000	-665 381 000
Lønnsutgifter	341 921 000	332 248 000	351 386 000	351 386 000	351 386 000	351 386 000
Sosiale utgifter	74 105 000	77 222 000	92 282 000	91 282 000	92 282 000	92 282 000
Kjøp av varer og tjenester	165 351 000	154 680 000	167 159 000	163 359 000	162 509 000	162 509 000
Overføringer og tilskudd til andre	35 308 000	25 560 000	30 322 000	23 572 000	18 822 000	18 572 000
Avskrivninger	32 240 000	32 277 000	32 232 000	32 221 000	32 505 000	32 619 000
SUM DRIFTSUTGIFTER	648 926 000	621 987 000	673 381 000	661 820 000	657 504 000	657 368 000
BRUTTO DRIFTSRESULTAT	-18 837 000	7 098 000	6 729 000	-3 962 000	-8 095 000	-8 013 000
Renteinntekter	-6 050 000	-6 551 000	-11 707 000	-11 117 000	-10 538 000	-10 050 000
Utbytter	-3 815 000	-4 500 000	-15 500 000	-12 400 000	-10 850 000	-10 850 000
Renteutgifter	14 949 000	17 707 000	30 957 000	31 660 000	32 089 000	30 802 000
Avdrag på lån	27 285 000	28 220 000	28 756 000	28 839 000	29 376 000	29 119 000
NETTO FINANSUTGIFTER	32 369 000	34 876 000	32 506 000	36 982 000	40 077 000	39 021 000
Motpost avskrivninger	-32 240 000	-32 223 000	-32 232 000	-32 223 000	-32 507 000	-32 621 000
NETTO DRIFTSRESULTAT (NDR)	-18 707 000	9 751 000	7 003 000	797 000	-525 000	-1 613 000
NDR i prosent av sum driftsinntekter	2,80 %	-1,59 %	-1,05 %	-0,12 %	0,08 %	0,24 %
Avsetninger til bundne driftsfond	18 150 000	12 488 000	13 078 000	12 973 000	12 720 000	12 720 000
Bruk av bundne driftsfond	-15 067 000	-15 115 000	-16 444 000	-16 548 000	-16 801 000	-16 801 000
Avsetninger til disposisjonsfond	32 263 000	7 600 000	7 600 000	7 600 000	7 600 000	7 600 000
Bruk av disposisjonsfond	-16 639 000	-14 724 000	-11 237 000	-4 822 000	-2 994 000	-1 906 000
SUM DISPONERINGER/DEKNING AV NETTO DRIFTSRESULTAT	18 707 000	-9 751 000	-7 003 000	-797 000	525 000	1 613 000

HP/ØP 2023-26 Investeringsplanen – tiltaksplan inv

Investeringsplan 2023-26	2 023				2 024				2 025				2 026				
	MVA-komp	INV bto	MVA-komp	Annen fin.	Lån	INV bto	MVA-komp	Annen fin.	Lån	INV bto	MVA-komp	Annen fin.	Lån	INV bto	MVA-komp	Annen fin.	Lån
Biler og utstyr ihht vedlegg 2	25 %	2 500	-500	0	-2 000	1 200	-240	0	-960	5 000	-1 000	0	-4 000	0	0	0	0
Hovedplan vann og avløp ihht vedlegg 3	0 %	3 120	0	0	-3 120	12 280	0	0	-12 280	7 000	0	0	-7 000	8 400	0	0	-8 400
Oppgradering kommunale veier ihht vedlegg 4	25 %	0	0	0	0	0	0	0	0	4 000	-800	0	-3 200	2 000	-400	0	-1 600
Standardheving kommunale bygg ihht vedlegg 5	25 %	3 000	-600	0	-2 400	3 000	-600	0	-2 400	3 000	-600	0	-2 400	3 000	-600	0	-2 400
Energiltak kommunale bygg ihht vedlegg 5	div	9 550	-1 910	0	-7 640	2 200	-200	0	-2 000	0	0	0	0	1 200	-240	0	-960
Friluftsområder ihht vedlegg 6	25 %	2 470	-500	-1 520	-450	1 220	-220	0	-1 000	1 250	-250	0	-1 000	4 500	-900	0	-3 600
Kommunale kaier og havn ihht vedlegg 7	0 %	300	0	0	-300	1 200	0	0	-1 200	1 200	0	0	-1 200	1 200	0	0	-1 200
Nærmiljø-, trafikksikkerhet(T) ihht vedlegg 8	25 %	900	-180	0	-720	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Svømmehall, rehabilitering eller nybygg (U/T)	25 %	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	150 000	-30 000	-16 000	-104 000
Utbygging Rønningsåsen (Nytt)	0 %	0	0	-1 000	1 000	0	0	-1 000	1 000	0	0	-1 000	1 000	0	0	-1 000	1 000
Egenkapitalinskudd KLP (T)	0 %	2 000	0	-2 000	0	2 000	0	-2 000	0	2 000	0	-2 000	0	2 000	0	-2 000	0
Startlånsordningen Husbanken	0 %	20 000	0	0	-20 000	20 000	0	0	-20 000	20 000	0	0	-20 000	20 000	0	0	-20 000
Velferdsteknologi/ Medisinsk utstyr (T)	25 %	500	-100	0	-400	500	-100	0	-400	500	-100	0	-400	500	-100	0	-400
Oppgradering av kartgrunnlag (T)	25 %	150	-30	0	-120	150	-30	0	-120	150	-30	0	-120	150	-30	0	-120
Minnelund Søndeled	25 %	0	0	0	0	0	0	0	0	420	-84	0	-336	0	0	0	0
Ny interkommunal legevakt inkl.KØH i Arendal	0 %	9 585	0	0	-9 585	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Samordnet legesenter - Frydenborg	25 %	1 000	-200	0	-800	25 000	-5 000	0	-20 000	0	0	0	0	0	0	0	0
Nye prosjektorer Risør kino	0 %	1 200	0	0	-1 200	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Oppgraderinger kjøkken Nr.14 Psykisk Helse	25 %	400	-80	0	-320	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Oppgraderinger kjøkken og møbler Frydenborgsenteret	25 %	450	-90	0	-360	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Oppgradering Ungdomsskolen/Ny 1-10 skole Risør	25 %	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	100 000	-20 000	0	-80 000
Muslimsk gravplass Risør kirkegård	25 %	2 350	-470	0	-1 880	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Fryndal kirke - Tilskudd rehab.kirkespir	0 %	0	0	0	0	0	0	0	0	3 000	0	0	-3 000	0	0	0	0
Fryndal kirke - maling innvendig	0 %	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	800	0	0	-800
Sum investeringer og finansiering		59 475	-4 660	-4 520	-50 295	68 750	-6 390	-3 000	-59 360	47 520	-2 864	-3 000	-41 656	293 750	-52 270	-19 000	-222 480

Finansiering av investeringsplan	Totalt	2 023	2 024	2 025	2 026
Sum investeringskostnad brutto	469 495	59 475	68 750	47 520	293 750
Sum finansiering MVA-kompensasjon	-66 184	-4 660	-6 390	-2 864	-52 270
Sum finansiering tilskudd/salg/fond	-29 520	-4 520	-3 000	-3 000	-19 000
Sum finansierings låneopptak	-373 791	-50 295	-59 360	-41 656	-222 480
Herav innenfor Selvkostområdet/Husbanken	114 280	24 120	32 760	29 000	28 400
Sum Lånebehov Ekskl.VAR og Husbank	-259 511	-26 175	-26 600	-12 656	-194 080

- En nøktern investeringsplan 2023-25....
 - 2026 må revurderes....
- Fokus på kommunale tjenestebehov
 - Samlokalisering av legetjenstene
- Klima & Energiltak med positive synergier

HP/ØP 2023-26 Investeringsplanen

- Svømmehallen og/eller ungdomsskole?
 - Estimert 250 mill bto investering i 2026/ lånebehov 184 mill
 - Øker årlige kapitalkostnader med ca 13,5 mill fremover + driftskostn.
- Ny legevakt med KØH tatt inn i 2023 med 9,8 mil
 - Risør deleier i bygg sammen med ØA-kommunene
- Fokus på kommunale bygg
 - Årlig oppgradering/standardheving 3 mill
 - Behovet er større (vedlegg 5 i HP)
 - Klima og Energitiltak 13 mill
- Startlånsordningen 20 mill årlig
 - Viktig boligsosialt tiltak
- Samlokalisert legesenter 2023-24 (26 mill)
 - I tilknytning til Frydenborgsenteret
- Gravplasser og kirker
 - Minnelund Søndeled 0,4 mill
 - Muslimsk gravplass Risør 2,3 mill
 - Oppgradering Frydendal kirke 3,8 mill
- Rullering av handlingsplaner vedlagt i HP

«Stopp en hal(1)»

Finansiering vurdert mot handlingsregel	Totalt	2 023	2 024	2 025	2 026
Sum investeringskostnad brutto	469 495	59 475	68 750	47 520	293 750
Lånefinansieringsbehov	-373 791	-50 295	-59 360	-41 656	-222 480
Herav innenfor Selvkostområdet/Husbanken	114 280	24 120	32 760	29 000	28 400
Lånebehov eksklusive selvkost	-259 511	-26 175	-26 600	-12 656	-194 080
Budsjetterte avdrag i planperioden	116 090	28 756	28 839	29 376	29 119
Handlingsregel (10%)	11 609				
Maks grense for låneopptak i planperioden	104 481				
Avvik fra handlingsregel i planperioden	-155 030				

HP/ØP 2023-26 Investeringsplanen 10 år

Investeringsplan 2023-33	2 023	2 024	2 025	2 026	2 027	2 028	2 029	2 030	2 031	2 032	2 033
	INV bto	INV bto	INV bto	INV bto	INV bto	INV bto	INV bto	INV bto	INV bto	INV bto	INV bto
Biler og utstyr ihht vedlegg 2	2 500	1 200	5 000	0	0	0	0	0	0	0	0
Hovedplan vann og avløp ihht vedlegg 3	3 120	12 280	7 000	8 400	0	0	0	0	0	0	0
Oppgradering kommunale veier ihht vedlegg 4	0	0	4 000	2 000	0	0	0	0	0	0	0
Standardheving kommunale bygg ihht vedlegg 5	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000
Energiltak kommunale bygg ihht vedlegg 5	9 550	2 200	0	1 200	0	0	0	0	0	0	0
Friluftsområder ihht vedlegg 6	2 470	1 220	1 250	4 500	0	0	0	0	0	0	0
Kommunale kaier og havn ihht vedlegg 7	300	1 200	1 200	1 200	0	0	0	0	0	0	0
Nærmiljø-, trafikksikkerhet(T) ihht vedlegg 8	900	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Svømmehall, rehabilitering eller nybygg (U/T)	0	0	0	150 000	0	0	0	0	0	0	0
Utbygging Rønningsåsen (Nytt)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Egenkapitalinnskudd KLP (T)	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000
Startlånsordningen Husbanken	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000
Velferdsteknologi/ Medisinsk utstyr (T)	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500
Oppgradering av kartgrunnlag (T)	150	150	150	150	0	0	0	0	0	0	0
Minnelund Sønedeled	0	0	420	0	0	0	0	0	0	0	0
Ny interkommunal legevakt inkl.KØH i Arendal	9 585	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Samordnet legesenter - Frydenborg	1 000	25 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Nye prosjektorer Risør kino	1 200	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Oppgraderinger kjøkken Nr.14 Psykisk Helse	400	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Oppgraderinger kjøkken og møbler Frydenborgsenteret	450	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Oppgradering Ungdomsskolen/Ny 1-10 skole Risør	0	0	0	100 000	0	0	0	0	0	0	0
Muslimsk gravplass Risør kirkegård	2 350	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Frydendal kirke - Tilskudd rehab.kirkespir	0	0	3 000	0	0	0	0	0	0	0	0
Frydendal kirke - maling innvendig	0	0	0	800	0	0	0	0	0	0	0
Kaifront Strandgata	0	0	0	0	0	12 000	0	0	0	0	0
Buvika Næringsbrygge	0	0	0	0	2 000	0	0	0	0	0	0
Dampskibsbrygga	0	0	0	0	17 000	0	0	0	0	0	0
Høydebasseng Hope/sandnes (Neste HP-VA)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ny gjestehavn inkl elektrifisering	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Næringsarealer til nyetableringer	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kommunale boligtomter	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kyststi	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Risør kunst og kultursenter (KG48-Risørhuset)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Klima og miljøtiltak	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
FV 416 Risørveien	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sum investeringer og finansiering	59 475	68 750	47 520	293 750	44 500	37 500	25 500	25 500	25 500	25 500	25 500

Kan være nyttig verktøy for å sikre at det gjøres gode langsiktige prioriteringer ihht generasjonsprinsippet

Under utvikling 😊

VI SKAL VOKSE

Budsjett 2023

- Første år i økonomiplan legges til grunn for budsjett 2023
 - Basert på videreføring av dagens drift med små justeringer
 - Et stramt budsjett over hele organisasjonen, på «tålegrensa»?
 - Tar høyder for «ekstremiteter»
 - Strøm, flyktninger, renter, utbytter
 - Tiltak i HP-ØP – oppstart av større omlegging i oppvekstsektor
 - Ny kurs etablert igjen...
 - Vesentlig «mellomfinansiering» av disposisjonsfond 11,2 mill
 - Negativt netto driftsresultat

Økonomisk oversikt drift 2023-26	Regnskap 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	B22-B23
Rammetilskudd	-251 113 000	-249 005 000	-261 607 000	-12 602 000
Inntekts- og formuesskatt	-199 213 000	-191 009 000	-204 648 000	-13 639 000
Eiendomsskatt	-17 944 000	-23 200 000	-27 428 000	-4 228 000
Andre overføringer og tilskudd fra staten	-43 967 000	-25 101 000	-42 261 000	-17 160 000
Overføringer og tilskudd fra andre	-74 319 000	-47 094 000	-46 767 000	327 000
Brukerbetalinger	-17 986 000	-17 791 000	-18 855 000	-1 064 000
Salgs- og leieinntekter	-63 221 000	-61 688 000	-65 086 000	-3 398 000
SUM DRIFTSINNTEKTER	-667 763 000	-614 889 000	-666 652 000	-51 763 000
Lønnsutgifter	341 921 000	332 248 000	351 386 000	19 138 000
Sosiale utgifter	74 105 000	77 222 000	92 282 000	15 060 000
Kjøp av varer og tjenester	165 351 000	154 680 000	167 159 000	12 479 000
Overføringer og tilskudd til andre	35 308 000	25 560 000	30 322 000	4 762 000
Avskrivninger	32 240 000	32 277 000	32 232 000	-45 000
SUM DRIFTSUTGIFTER	648 926 000	621 987 000	673 381 000	51 394 000
BRUTTO DRIFTSRESULTAT	-18 837 000	7 098 000	6 729 000	-369 000
Renteinntekter	-6 050 000	-6 551 000	-11 707 000	-5 156 000
Utbytter	-3 815 000	-4 500 000	-15 500 000	-11 000 000
Renteutgifter	14 949 000	17 707 000	30 957 000	13 250 000
Avdrag på lån	27 285 000	28 220 000	28 756 000	536 000
NETTO FINANSUTGIFTER	32 369 000	34 876 000	32 506 000	-2 370 000
Motpost avskrivninger	-32 240 000	-32 223 000	-32 232 000	-9 000
NETTO DRIFTSRESULTAT (NDR)	-18 707 000	9 751 000	7 003 000	-2 748 000
NDR i prosent av sum driftsinntekter	2,80 %	-1,59 %	-1,05 %	
Avsetninger til bundne driftsfond	18 150 000	12 488 000	13 078 000	590 000
Bruk av bundne driftsfond	-15 067 000	-15 115 000	-16 444 000	-1 329 000
Avsetninger til disposisjonsfond	32 263 000	7 600 000	7 600 000	0
Bruk av disposisjonsfond	-16 639 000	-14 724 000	-11 237 000	3 487 000
SUM DISPONERINGER/DEKNING AV NETTO DRIFTSRESULTAT	18 707 000	-9 751 000	-7 003 000	2 748 000

- Betalingssetter og gebyrer
 - Eiendomsskatt sats 4%
 - Videreføre fritak for næringsbygg
 - Leie båt plasser økning 5%
 - SFO-betalingssetter økning 3% (1/8-23)
 - Barnehage heltidsplass kr.3.000 (1/1-23) ihht nasjonale
 - Kommunale avgifter holdes lave

Gebyr / År	2019		2020		2021		2022		2023		Endring kr. 2013-2023
	Kr	% endr	Kr	% endr	Kr	% endr	Kr	% endr	Kr	% endr	
eks mva											
Vann abonnement	1 428,00	3,03	1 500,00	5,04	1 500,00	0,00	1 500,00	0,00	1 500,00	0,00	114,00
Vann forbruk pr. m3	7,34	0,00	7,71	5,04	7,35	-4,67	7,35	0,00	7,35	0,00	0,01
Avløp abonnement	1 785,00	0,00	1 963,50	10,00	1 900,00	-3,23	1 900,00	0,00	2 090,00	10,00	390,00
Avløp forbruk pr. m3	12,40	0,00	13,64	10,00	13,64	0,00	13,64	0,00	15,00	9,97	3,19
Renovasjon normalabo.	2 904,00	-3,33	3 054,00	5,17	3 215,00	5,27	3 365,00	4,67	3 465,00	2,97	839,00
Feieavgift pr pipe	285,00	5,56	285,00	0,00	300,00	5,26	300,00	0,00	310,00	3,33	45,40
Slamgebyr	1 080,00	0,00	1 230,00	13,89	1 280,00	4,07	1 280,00	0,00	1 200,00	-6,25	60,00

RISØR 2023		
	Eks.mva	Inkl.mva
Vann - bruksareal = 140m2	2 940,60	3 675,75
Vann - ab.avg.	1 500,00	
Vann - forbruksavg.	7,35	
Avløp - bruksareal = 140 m2	5 030,00	6 287,50
Avløp - ab.avg.	2 090,00	
Avløp - forbruksavg.	15,00	
Renovasjonsavgift	3 465,00	4 331,25
Feieavgift	310,00	387,50
Slamgebyr	1 200,00	1 500,00
Årsavg.(min.avg.) bolig	11 745,60	14 682,00
Pr. termin (6 terminer) inkl mva	1 957,60	2 447,00

- Øvrige gebyrer ihht regulativet økes med 3%

Kommunedirektør & stab

- Driftsrammer
- Bemanning
- Tiltak HP/ØP

Netto budsjetttrammer 2023 Sektor-ansvar	Regnskap 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023
100 Sektor kommunedirektør og stab	34 567 000	33 248 000	33 985 000
10100 Kommunedirektørens ledergruppe	2 748 000	2 947 000	2 793 000
10200 Kommunedirektørens ledergruppe - Felles	6 681 000	6 560 000	6 665 000
10400 Kommunedirektøren politisk	4 225 000	3 922 000	4 040 000
10500 IKT	9 742 000	9 413 000	9 072 000
10600 Stab organisasjonsutvikling	4 693 000	4 745 000	7 581 000
10700 Stab fellestjenester	3 862 000	2 968 000	0
10800 Stab økonomi	2 617 000	2 692 000	3 835 000

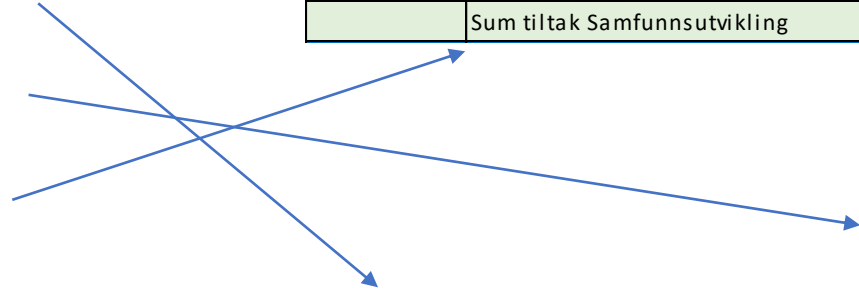
Utvikling faste årsverk Sektor-ansvar	Årsverk Budsjett 2022	Årsverk Budsjett 2023	Endring
100 Sektor kommunedirektør og stab	1 632	1 729	97
10100 Kommunedirektørens ledergruppe	240	208	-32
10400 Kommunedirektøren politisk	115	115	0
10600 Stab organisasjonsutvikling	542	897	355
10700 Stab fellestjenester	335	0	-335
10800 Stab økonomi	400	509	109

Tiltaksplan	Tiltaksliste til Handlingsprogram og økonomiplan 2023-26 (alle tall i hele 1000)	2023	2024	2025	2026
ref.nr	Felles / Kommunedirektør / Staber				
500-1	Arbeidsmiljøtiltak	200	200	200	200
500-2	Omstilling og fornying	300	300	300	300
500-3	Taksering av fritidsboliger og næringseiendom	1 500	0	0	0
500-4	Eiendomsskatt fritidsbolig og næringseiendom etter taksering	0	-3 000	-3 000	-3 000
500-5	Utgifter til valg	250	0	250	0
500-6	Tilskudd Risør By AS	750	750	750	750
	Sum tiltak Kommunedirektør og stab/felles	3 000	-1 750	-1 500	-1 750

Sektor Samfunnsutvikling

- Driftsrammer
- Bemanning
- Tiltak HP/ØP

Tiltaksplan	Tiltaksliste til Handlingsprogram og økonomiplan 2023-26 (alle tall i hele 1000)	2023	2024	2025	2026
	Samfunnsutvikling				
200-17	Byjubileum 2023	700	0	0	0
200-8	Utredning nysvømmehall 2022-23	500	0	0	0
	Sum tiltak Samfunnsutvikling	1 200	0	0	0

Netto budsjettammer 2023 Sektor-ansvar	Regnskap 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023
200 Sektor samfunnsutvikling	56 501 000	64 976 000	67 040 000
20100 Samfunnsutvikling leder	6 552 000	3 887 000	4 559 000
21100 Plan og byggesak	684 000	1 909 000	2 699 000
22100 Eiendom forvaltning	6 427 000	10 509 000	15 617 000
22200 Eiendom vaktmestertjenester	5 248 000	4 853 000	5 206 000
22300 Eiendom renhold	10 960 000	11 198 000	12 011 000
22400 Eiendom tekniske tjenester	12 853 000	10 448 000	12 208 000
22500 Risør Biovarmeanlegg	105 000	0	0
24100 Kultur leder	7 207 000	6 096 000	7 044 000
24200 Kultur Risørhuset	122 000	525 000	611 000
24300 Risør bibliotek	2 211 000	2 478 000	2 452 000
24400 Risør kino	74 000	600 000	1 032 000
24500 Kultur frivillighetssentralen	1 000	186 000	0
26100 NAV - sosial	14 210 000	14 989 000	15 111 000
26200 NAV - flyktning	-10 155 000	-2 703 000	-11 511 000

Utvikling faste årsverk Sektor-ansvar	Årsverk Budsjett		Endring
	2022	2023	
200 Sektor samfunnsutvikling	7 431	8 299	868
20100 Samfunnsutvikling leder	300	500	200
21100 Plan og byggesak	680	796	116
22100 Eiendom forvaltning	160	200	40
22200 Eiendom vaktmestertjenester	700	700	0
22300 Eiendom renhold	1 820	1 841	21
22400 Eiendom tekniske tjenester	709	932	223
23100 Vann og Avløp - Selvkostområder	100	1 100	-52
24100 Kultur leder	90	100	0
24200 Kultur Risørhuset	293	100	10
24300 Risør bibliotek	167	243	-50
24400 Risør kino	50	177	10
24500 Kultur frivillighetssentralen	640	0	-50
26100 NAV - sosial	570	640	0
26200 NAV - flyktning		970	400

Sektor Helse og omsorg

- Driftsrammer
- Bemanning
- Tiltak HP/ØP

Tiltaksplan	Tiltaksliste til Handlingsprogram og økonomiplan 2023-26 (alle tall i hele 1000)	2023	2024	2025	2026
	Helse og omsorg				
300-9	Samlokalisering leger	0	0	0	0
	Sum tiltak helse og omsorg	0	0	0	0

Utvikling faste årsverk Sektor-ansvar	Årsverk Budsjett 2022	Årsverk Budsjett 2023	Endring
300 Sektor helse og omsorg	24 239	24 912	673
30100 Helse og omsorg - leder	420	420	0
31100 Rehabilitering - leder	869	869	0
31200 Rehabilitering - Linken	765	765	0
31300 Rehabilitering - Orreveien	2 130	1 200	-930
31400 Rehabilitering - Sandnes ressursenter	4 060	4 400	340
31500 Rehabilitering - Tyriveien	0	900	900
32200 Hjemmetjenester	5 787	5 827	40
33100 Helse - leder	100	100	0
33300 Helse helsetjenester	280	280	0
33400 Risør helsestasjon	820	820	0
33500 Søndeled legekantor	238	188	-50
33700 Solsiden legesenter	300	412	112
32300 Institusjon	6 372	5 838	-534
34100 Institusjon - leder	0	100	100
34200 Institusjon kjøkken og vaskeri	0	695	695
32400 Psykisk helse	2 098	2 098	0

Netto budsjetttrammer 2023 Sektor-ansvar	Regnskap 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023
300 Sektor helse og omsorg	212 745 000	218 214 000	232 400 000
30100 Helse og omsorg - leder	4 474 000	4 677 000	2 716 000
31100 Rehabilitering - leder	-4 860 000	-3 110 000	-548 000
31200 Rehabilitering - Linken	9 040 000	8 728 000	8 938 000
31300 Rehabilitering - Orreveien	18 130 000	18 253 000	11 325 000
31400 Rehabilitering - Sandnes ressursenter	39 181 000	36 116 000	40 493 000
31500 Rehabilitering - Tyriveien	0	0	7 938 000
32200 Hjemmetjenester	43 058 000	45 288 000	46 498 000
33100 Helse - leder	1 157 000	1 193 000	1 212 000
33200 Helse barnevern	12 929 000	16 002 000	15 901 000
33300 Helse helsetjenester	11 945 000	10 066 000	10 812 000
33400 Risør helsestasjon	5 265 000	5 129 000	5 368 000
33500 Søndeled legekantor	1 529 000	1 292 000	1 449 000
33700 Solsiden legesenter	2 233 000	2 581 000	2 536 000
32300 Institusjon	55 882 000	58 481 000	54 173 000
34100 Institusjon - leder	0	0	1 102 000
34200 Institusjon kjøkken og vaskeri	0	0	5 840 000
32400 Psykisk helse	12 783 000	13 519 000	16 648 000

- Driftsrammer
- Bemanning
- Tiltak HP/ØP

Tiltaksplan	Tiltaksliste til Handlingsprogram og økonomiplan 2023-26 (alle tall i hele 1000)	2023	2024	2025	2026
	Skole, barnehage, oppvekst				
400-2	Tilbakeføring av Røyslandselever ifm nedleggelse Songe skole	-700	-1 700	-1 700	-1 700
400-1	Strukturelle endringer innenfor skole- og barnehageområdet	0	-5 000	-10 000	-10 000
	Sum tiltak oppvekst	-700	-6 700	-11 700	-11 700

Utvikling faste årsverk Sektor-ansvar	Årsverk Budsjett 2022	Årsverk Budsjett 2023	Endring
400 Sektor skole og barnehage	16 485	15 865	-620
40100 Skole og barnehage - leder	300	420	120
41100 Risør barneskole - grunnskole	4 239	3 723	-516
41200 Risør barneskole SFO	586	471	-115
42100 Hope oppvekstsenter - grunnskole	585	585	0
42200 Hope oppvekstsenter - SFO	35	35	0
42300 Hope oppvekstsenter - barnehage	650	580	-70
43100 Søndeled barneskole - grunnskole	1 684	1 585	-99
43200 Søndeled barneskole - SFO	141	149	8
44100 Risør ungdomskole - grunnskole	3 386	3 166	-220
45100 Pedagogisk-psykologisk tjeneste (PPT)	910	911	1
46100 Fargeskrinet barnehage	1 200	1 280	80
47100 Trollstua barnehage	1 475	1 570	95
25300 Voksenopplæringen (VIRK)	1 294	1 390	96

Netto budsjettammer 2023 Sektor-ansvar	Regnskap 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023
400 Sektor skole og barnehage	135 182 000	124 421 000	131 089 000
40100 Skole og barnehage - leder	29 992 000	24 906 000	30 761 000
41100 Risør barneskole - grunnskole	32 969 000	29 005 000	28 524 000
41200 Risør barneskole SFO	1 324 000	1 260 000	1 793 000
42100 Hope oppvekstsenter - grunnskole	4 444 000	4 536 000	5 179 000
42200 Hope oppvekstsenter - SFO	72 000	17 000	28 000
42300 Hope oppvekstsenter - barnehage	3 605 000	3 234 000	2 962 000
43100 Søndeled barneskole - grunnskole	12 859 000	11 240 000	11 899 000
43200 Søndeled barneskole - SFO	491 000	248 000	291 000
44100 Risør ungdomskole - grunnskole	29 013 000	26 624 000	24 599 000
45100 Pedagogisk-psykologisk tjeneste (PPT)	2 537 000	2 831 000	2 962 000
46100 Fargeskrinet barnehage	6 748 000	7 030 000	7 432 000
47100 Trollstua barnehage	6 117 000	8 356 000	9 027 000
25300 Voksenopplæringen (VIRK)	5 010 000	5 132 000	5 632 000

- Omstillinger må prioriteres nå...
 - Fokus på de lovpålagte oppgavene
 - Omfordeling av driftsrammer fra Oppvekst til Helse og Omsorg
 - Fokus på nøktern investeringsaktivitet
 - Langsiktig planlegging for å styre mot vedtatte måltall
 - Første utkast til 10 års investeringsplan for 2023-33 fremlagt

• Utvikling disposisjonsfond i planperioden

- Positiv utvikling frie fond
- Akkumulert premieavvik ned?
- Egenkapitalbygging til investeringer
- Sikkerhetsbuffer prosess
 - og uvær.....

Fremskrevet utvikling disposisjonsfond	R2021	RB2022	2023	2024	2025	2026
Ingående balanse	70 490	86 114	58 714	55 077	57 855	62 461
Budsjettert bruk av fond "fast del"	0	-3 500	-3 500	-3 500	-2 994	-1 906
Budsjettert bruk av fond	0	-31 500	-7 737	-1 322	-	-
Budsjettert avsetning til fond	15 624	7 600	7 600	7 600	7 600	7 600
Utgående balanse disp fond	86 114	58 714	55 077	57 855	62 461	68 155
Herav premieavvikfond	40 344	36 844	33 414	30 984	27 554	24 124
Herav "svømmehall"	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000
Herav Arbeidsmiljøtiltak	300	300	300	300	300	300
Herav "Agder Energi"	2 958	2 974	2 974	2 974	2 974	2 974
Herav "brøytefond"	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
Herav frisklivsatsning	529	529	529	529	529	529
Herav Elevrådet RUS	71	71	71	71	71	71
Herav Korona	500	1 506	1 506	1 506	1 506	1 506
Herav Fiber	2 400	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000
"Frie disposisjonsfond"	35 012	9 490	9 283	14 491	22 527	31 651

Kommunal Økonomisk Bærekraft (KØB)

Må jobbe målrettet og konsekvent med de stolbena som svikter

Utvikling i måltall i planperioden

Utvikling måltall i økonomiplanperioden	Regnskap 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026
Netto driftsresultat i % av samlede inntekter (mål 1,75%)	2,80 %	-1,59 %	-1,05 %	-0,12 %	0,08 %	0,24 %
Lånegjeld i % av samlede inntekter (mål 75-85%)	104,40 %	114,43 %	105,78 %	107,50 %	106,40 %	132,52 %
Netto finansutgifter i % av samlede driftsinntekter (mål 3%)	4,85 %	5,67 %	4,88 %	5,55 %	6,02 %	5,86 %
Disposisjonsfond i % av samlede inntekter (mål 8-10%)	12,90 %	9,55 %	8,26 %	8,69 %	9,38 %	10,24 %
Disposisjonsfond i % av akkumulert premieavvik (mål 100%)	213 %	159 %	165 %	187 %	227 %	283 %

- Målet ligger i horisonten, dersom vi klarer å prioritere korrekt fremover....

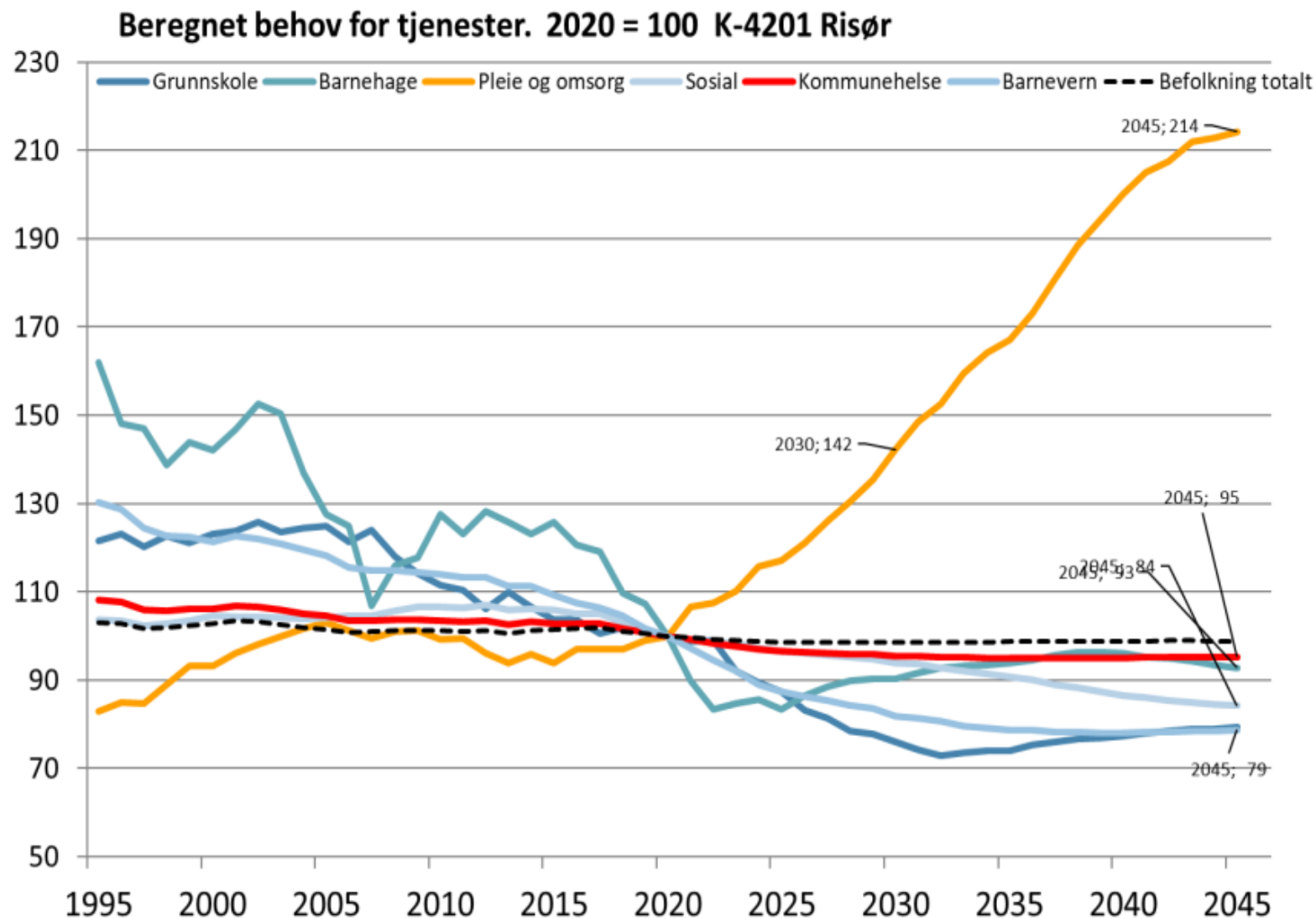
Sektor Kommunedirektør & Staber

- Ny kommunedirektør..
- Kommunestyre- og fylkestingsvalg
- Organisatoriske endringer stab
- Styrke innkjøp
- Digitalisering / IKT-Agder
- Lederutvikling
- Økonomistyring
- Lederstøtte
- Samarbeid med tillitsvalgte

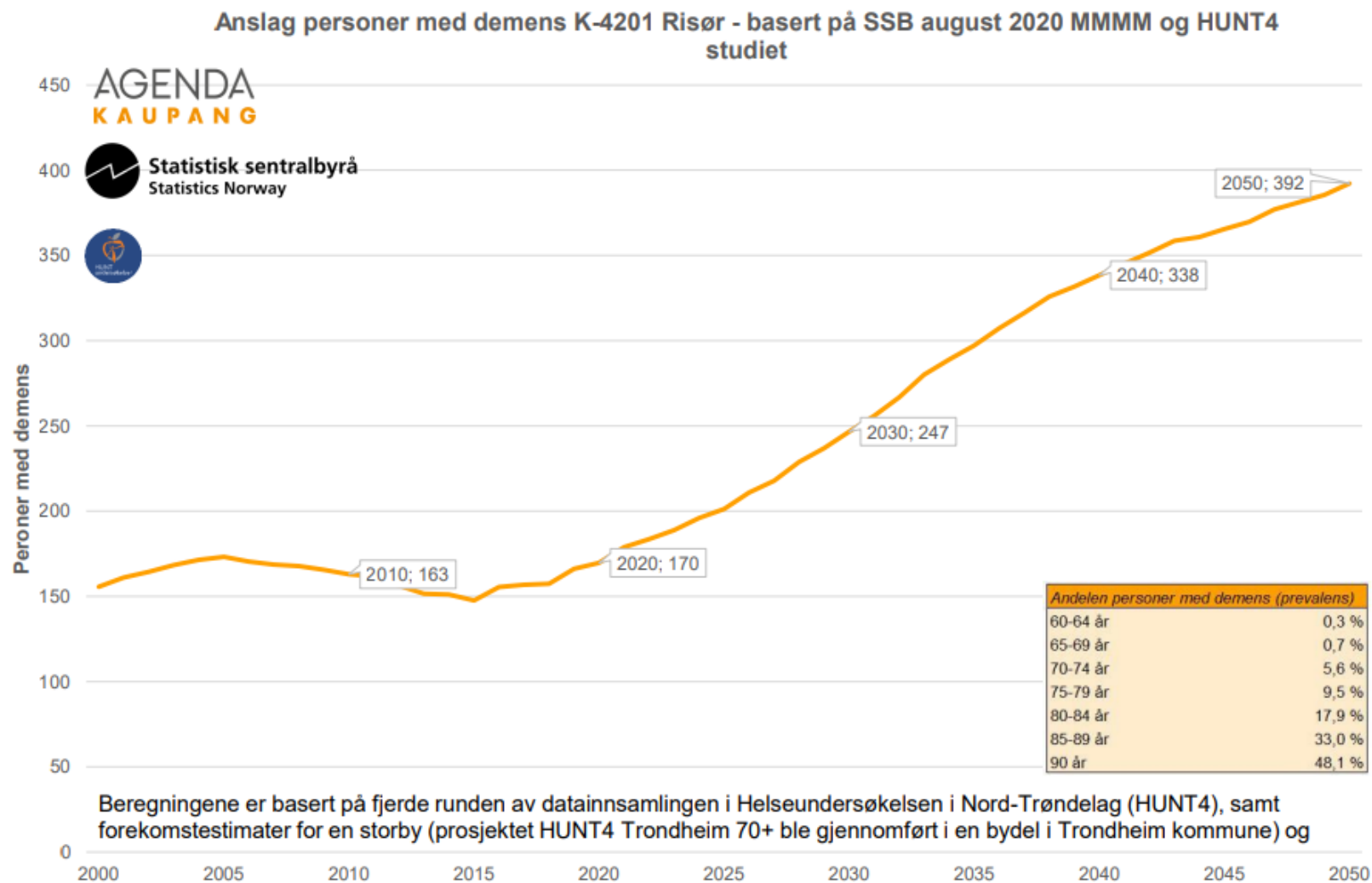
Hvordan ta hensyn til forventet vekst i behov og «vokse smartere»?

- ▶ **Behovet for pleie- og omsorgstjenester blir over dobbelt så høyt i 2045** dersom vi fortsetter som i dag
- ▶ Behovet for pleie- og omsorgstjenester øker fra dag 1
- ▶ Hovedutfordringen er **innbyggernes forventninger** til helse- og velferdstjenestene
- ▶ Utfordringsbildet både i Risør og nasjonalt – vil kreve nye arbeidsformer

Kilde: Agenda Kaupang basert på demografi-komponenten i statens inntektssystem og MMMM-alternativet til SSB, august 2020

Anslaget på en vekst til ca. 340 personer med demensdiagnoser i Risør i 2040 vil utfordre både kapasitet og sammensetningen på tjenestetilbudet lenge før 2040

- ▶ Forventet vekst i antall innbyggere med demens er betydelig.
- ▶ Fra 2020 til 2030 forventes det at innbygger med demens vil øke i Risør fra 170 til 247.
- ▶ Det forventes at nesten 340 innbyggere i Risør vil ha demens i 2040

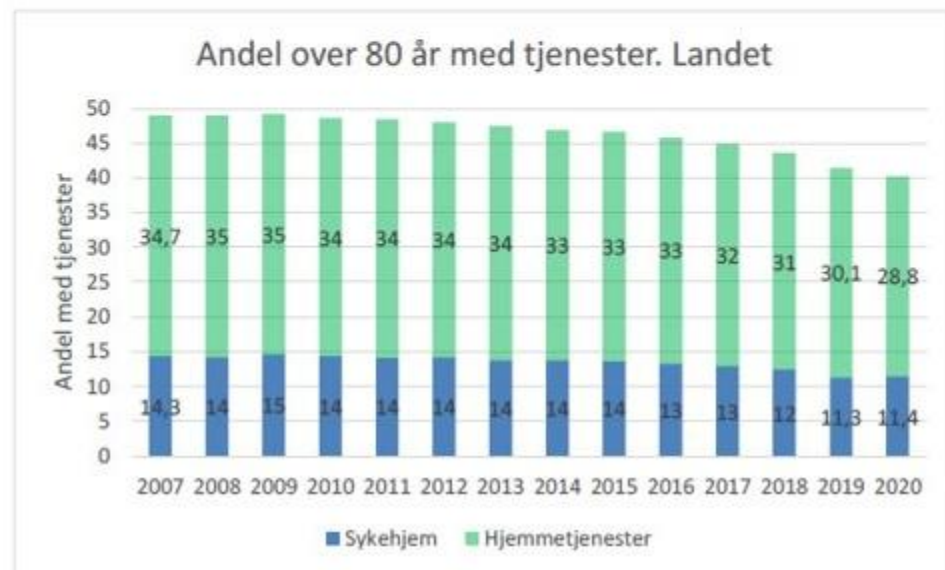

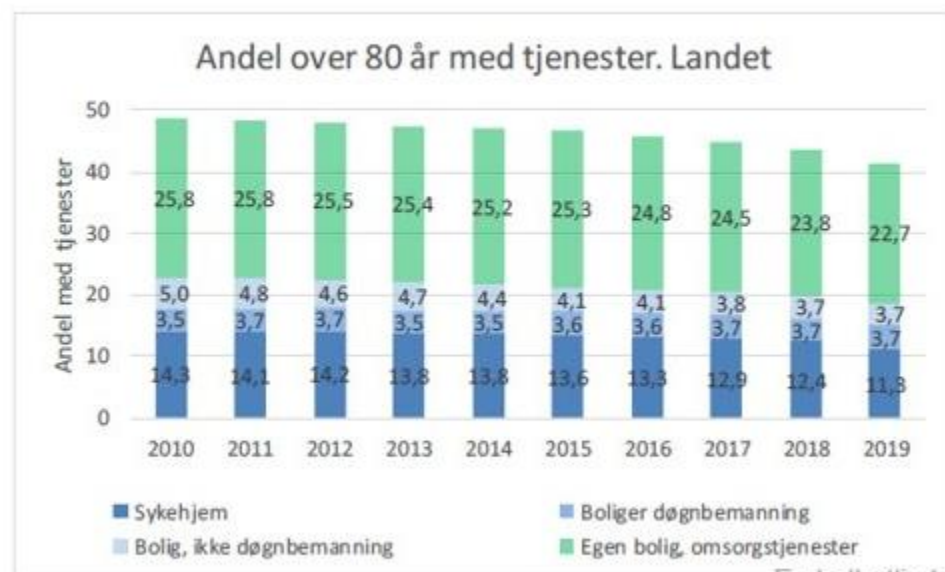
 ASLE THORSEN
BYGGMESTER
Bygg i samarbeid

Landet: Flere over 80 år klarer seg selv

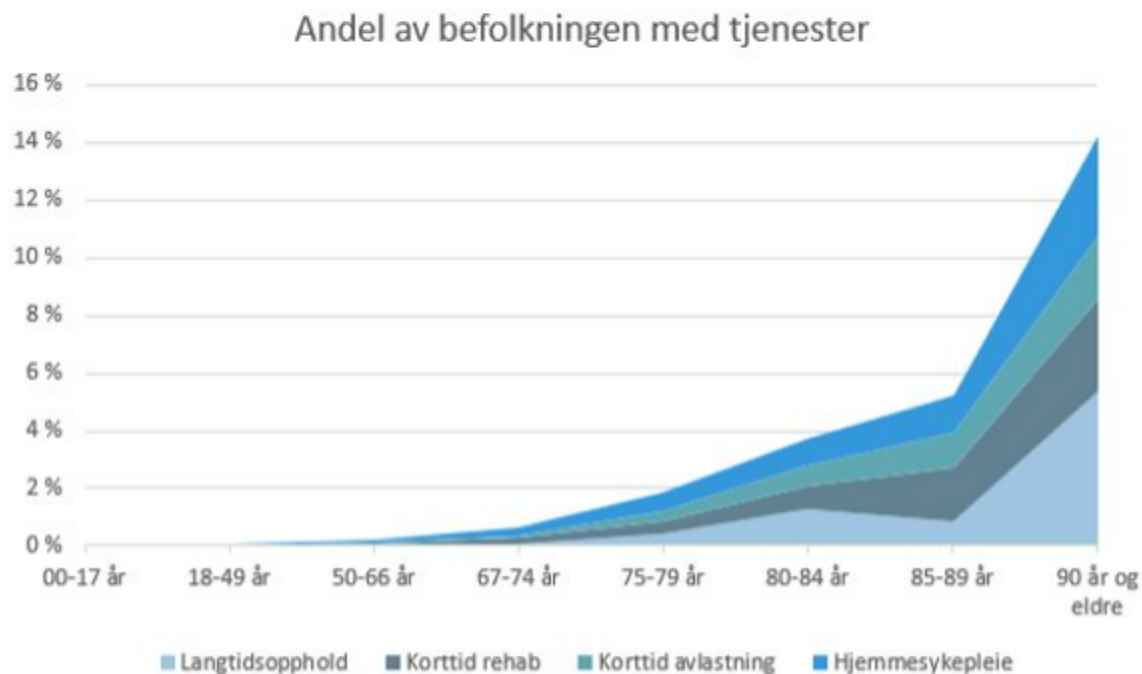

- ▶ Flere over 80 år klarer seg selv
- ▶ Færre med hjemmebaserte tjenester
- ▶ Færre på institusjon

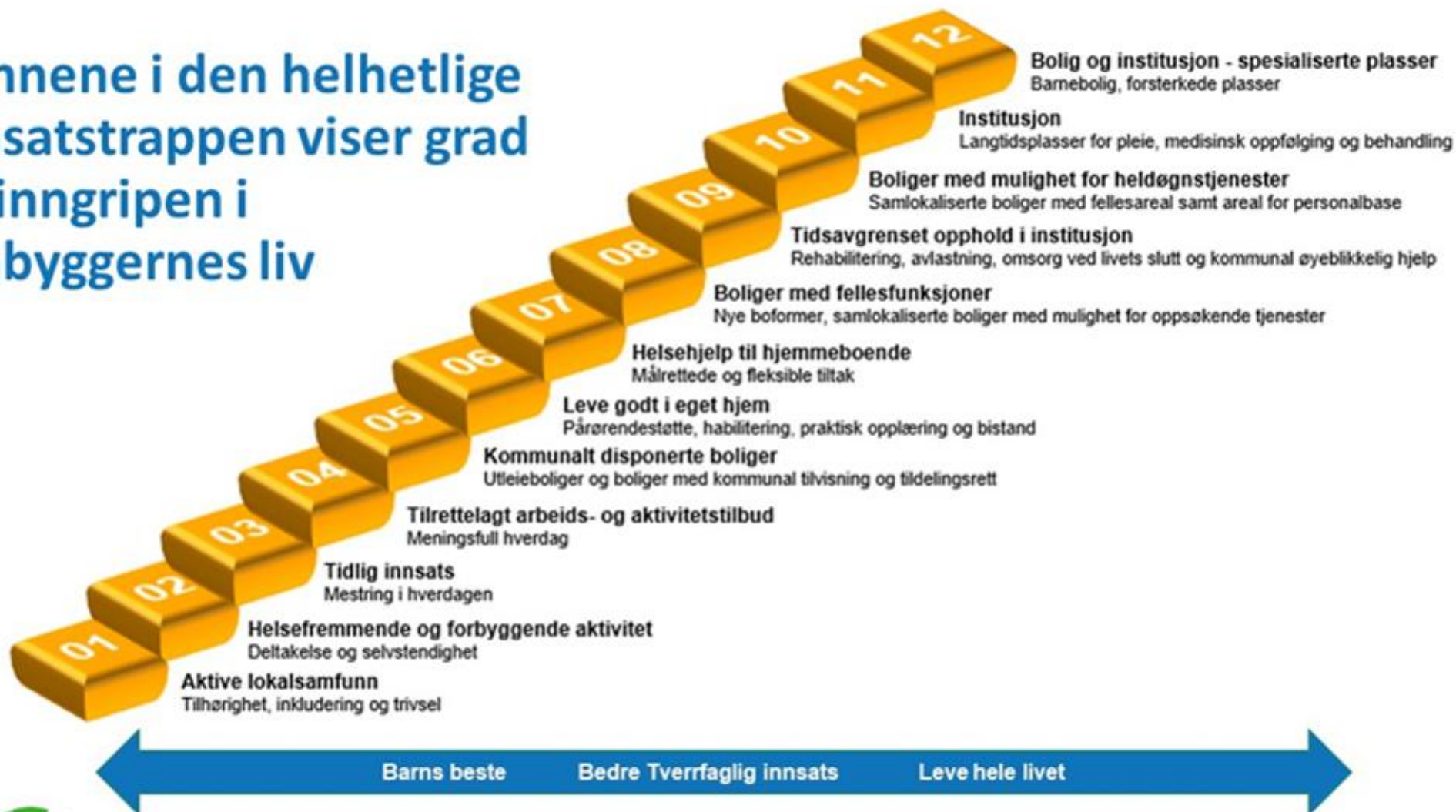

- ▶ Flere tar ansvar for egen bolig
- ▶ Flere eldre flytter
- ▶ Flere eldre tar opp lån

Eksempler på forskjell i visualisering, få tjenester eller klare seg uten

Trinnene i den helhetlige innsatstrappen viser grad av inngripen i innbyggernes liv

Østre Agder
regionråd

Helselesamarbeidet Østre Agder

- For å sikre videreføring og kontinuitet i arbeidet på tvers av kommunene er det:
- 1) Etablert et fagutvalg for analyse -og kunnskapsutvikling i Østre Agder. Utvalget er bredt tverrfaglig sammensatt med deltakelse fra alle 8 kommuner og Utviklingssenter for hjemmetjenester og sykehjem.
- 2) Opprettet et engasjement (50 %) som analyse - og FoU rådgiver i tre år
- 3) Opprettet et engasjement (20 %) – en kombinasjonsstilling - for å styrke samarbeidet mellom Universitet i Agder og Østre Agder og
- 4) Bevilget 400.000.- over tre år- til sammen 1.2 millioner til et forskningssamarbeid mellom UIA, SSHF og Østre Agder rettet mot tidlig innsats for eldre skrøpelige.
- Dette finansieres med midler fra Østre Agder forskingsfond.

HP/ØP 2022-2024

- Styrket psykisk helse
 - Nedbygging av senger på sykehusnivå
 - Sikkerhetsperspektiv rundt kommunale pasienter
 - Tidligere inn mot helsestasjon og barne og ungdomsskole
- Årsverk til ny korttidsavdeling
 - Helt avgjørende i.f.t demografi og utskriving fra sykehuset
- Styrket grunnbemanningen sykehjemmet
 - Mer krevende pasienter
 - Heltidsfokuset

HP/ØP 2023 - 2026

- Ikke fått til ytterligere økning m.h.t drift av flere korttidsplasser
- Ikke styrket hjemmetjenesten
- Unge funksjonshemmede og natt
- Styrket legestilling etter henstilling fra kommunestyret

Fokusområder

- Innsatstrappa
- Rekruttering og kompetanse
- Samlokalisering leger

- Psykisk helse
- Barn og unge
- Hjemmetjenester
- Frivillighet

Sektor Oppvekst

Sektor skole og barnehage

En nedgang på 226 barn på 8 år fra 21/22 til 28/29, reduksjon på 23%

Utvikling barn i barnehager og grunnskole	23/24	24/25	25/26	26/27	27/28	28/29
Barnehager*	239	228	226	226	229	225
Barnekole	436	408	400	375	351	284
Ungdomsskole	219	234	208	209	191	207
Totalt barn i alder 1-15 år	894	870	834	810	771	716

* gitt tilgang 0-åringene på 45 pr år

Barnehage	Risør alle	Fargeskrinet	Hope	Totalt
0	3	1	0	4
1	34	8	0	42
2	32	9	4	45
3	37	5	5	47
4	40	12	4	56
5	34	9	4	47
Sum	180	44	17	241

Ungd.skole RUS	
13	81
14	69
15	76
Totalt	226

Totalt barnehagebarn, kommunale og private.

Barneskole	Risør bs	Sønedeled bs	Hope bs	Totalt
6	31	9	3	43
7	50	15	6	71
8	49	11	6	66
9	49	13	8	70
10	43	8	4	55
11	62	17	5	84
12	47	15	7	69
Sum	331	88	39	458

Totalt elever 684

Hva gjør vi for å sikre økonomisk handlefrihet i fremtiden

- Sette ned en prosjektgruppe som må se på:
 - Omfattende strukturelle endringer
 - Redusere på oppgaver som ikke er lovpålagt
 - Samarbeide med enhetene om
 - Ressursallokering
 - Sammenslåing av små klasser på trinn og på tvers av trinn
 - Bedre utnyttelse av ressurslærere – færre kontaktlærere
 - Organisering rundt spesialundervisning
 - Skolegrense

Prosjektgruppe bestående av:

- Administrasjonen
- Politikere
- Tillitsvalgte

- Sikre system for kvalitet i skole og barnehage
- Språkutvikling
- Fokus på den autoritative voksenrolle - Klasseledelse
- Strukturert analysearbeid
- Fokus på trygt og godt lek- og læringsmiljø
- Gode felles rutiner for godt foreldresamarbeid

Sektor for samfunnsutvikling

Sektoren er sammensatt av ulike fagområder

Sektoren har mange kontaktpunkter
med lokalsamfunnet

Nå også med frivilligkoordinator og
Senter for frivillighet – Seff!

Stramt budsjett med uforutsette og
uforutsigbare kostander

Økte strømkostnader – 10 mill mer...

Krig i Ukraina -

Sammen skaper vi morgendagens velferdssamfunn

Vi hjelper kommuner og organisasjoner med å skape mer velferd, livskvalitet og glede, gjennom å koble mennesker.

Be om demo

Over 50 kommuner og organisasjoner bruker Nyby til å samarbeide på helt nye måter.

- Økt bemanning alltid et ønske
- Men - utfordringene må løses på andre måter- nye løsninger
- Og med medarbeidere / ledere som ønsker å være med på omstilling og fornying av kommunens tjenester.
- **Sektorens hovedmål er å omsette kommuneplanens retning om en positiv samfunnsutvikling til praktisk handling innenfor de ressursene vi har til rådighet**

Hva har vi gjort og hva må vi gjøre, i 2022

- Ingen bemanningsnormer...
- Vi har gjennomført bemanningsanalyser
- Vi vurderer kontinuerlig mulighet for å jobbe annerledes
- Vi analyserer og ser til trender og behov
- Behovet er der, til tross for det har vi ikke økt antall ansatte hos plan og byggesak – **det har vi forsøkt å gjøre gjennom 2022**
- Vi planlegger en gradvis reduksjon i antall ansatte hos NAV flyktning – fra 6,6 årsverk til 5 – **det ble plutselig ikke strategien**
- Vi har erstattet flere som har gått av med pensjon
 - En byggdrifter
 - En operatør i avd for tekniske tjenester
 - Men vi har også valgt å ikke erstatte i året som kommer
- Vi har lagt inn to konkrete tiltak, knyttet til vedlikehold av kommunale bygg
- Vi har lagt inn kr. 200' til planlegging og gjennomføring av Byjubileet i 2022 og i 2023 – **ble 300' i 2022**
- Endret en tradisjonell næringsjef stilling til å være en utviklingskraft for bærekraftig og næring – **Tja...**
- Opprettet en 100 % stilling som skal styrke samarbeidet mellom kommune og sivilsamfunnet, spesielt knyttet mot innbyggerdialog, innsatstrappa og frivilligheten – **Jepp!**
- Denne personen blir også en viktig del av vår interne arbeidsgruppe – **for å bedre arbeidet med innbyggerdialog**
- **Og følger opp kommunens Frivilligstrategi –**
- **Inviterer til Frivillighetens dag – mandag 5 desember**

Hva har vi gjort og hva må vi gjøre nå?

- Vi har bosatt omtrent 70 flyktninger i 2022
- Vi har budsjettert med ytterligere bosetting av 30 i 2023, selv om signalene er 70 også i 2023
- Utfordring – helse og bolig
- Vi har tatt grep for å redusere kommunens strømkostnader
- Både på kort sikt og på lang sikt
- Energibesparende tiltak
- Fremmer forslag om store investeringer knyttet til ENØK-tiltak for å redusere strømkostnader – kr. 9.550.000
- Vi har tatt et administrativt ansvar for gjennomføringen av Risørs 300 års jubileum i 2023 – fremmer forslag om ytterligere kr. 500.000 til gjennomføring av jubileet – i tillegg til de kr 200.000 som ble bevilget i HP/ØP for 2023
- Startet implementeringen av NyBy – et digitalt verktøy for samhandling

Viktige satsinger og prosjekter i perioden

Vi har et overordnet ansvar for å utarbeidelse og oppfølging av lokale og regionale planer

Frivilligstrategi og Sentrumsplan

Miljøplanen, kommuneplanens samfunnsdel
Trafikksikkerhetsplan, Veteranplan, byutviklingsplan for Tjenna, Kulturplan

Rullering av ny planstrategi startes etter valget høsten 2023

300 år jubileum – hele året hele kommunen i 2023

Plan	2020	2021	2022	2023	2024
Behovsplan for barnehager	X				
Strategi for frivillighet	X				
Reguleringsplan for Risør sentrum	X	X			
Miljøplan (kommunedelplan klima/miljø)	X	X			
Reguleringsplan fv. 416 Øylandsdalen – Dørsdal	X	X			
Reguleringsplan E18 Dørdal – Tvedestrand	X	X			
Handlingsplan mot vold i nære relasjoner		X			
Boligsosial handlingsplan		X			
Trafikksikkerhetsplan		X			
Veteranplan		X			
Smittevervplan		X			
Plan for anlegg for fysisk aktivitet og folkehelse 21-24		X			
Reg.plan næringsutvikling ny E18		X	X		
Reguleringsplan for fv. 416 Dørsdal – Lindstøl		X	X		
Strategi for byutvikling		X	X		
Møteplass Risør – Kulturplan inkl bibliotekplan		X	X		
Kommuneplan for Risør kommune Samfunnsdel		X	X		
Byutviklingsplan for Tjenna (reg.plan)			X	X	
Alkoholpolitisk handlingsplan 2024-2028					X
Planstrategi 2024 – 2028					X

Se kapittel 6.3 for nærmere beskrivelse av planene

Vedtatt versjon

Vedtatt av Risør bystyre 29.10.2020, sak 20/152

Enøk-tiltak 2023 - 2026

- Vedtak fra budsjettbehandling 2021:

Investeringer i solceller, jordvarme, brønner osv. samt enøk-tiltak.

Kommunen utarbeider en overordna plan for investeringer ny teknologi som f.eks. solceller, energibrønner og jordvarme for eksisterende kommunale bygg og ser det i sammenheng med kommunens plan for enøk-tiltak.

Det utarbeides en plan for prioriterte investeringer for fem til ti bygninger, der tiltak som vil gi best energi- og økonomisk effekt prioriteres. Det settes av 50000 til ekstern ekspertise, og det forutsettes at kommunen i tillegg bruker egne ressurser til arbeidet. Planen legges fram høsten 2022 med sikte på å innarbeide investeringer i 2023-budsjettet. Inndekkes fra disposisjonsfond.

- Hvordan har vi løst det?
- Vår overordnede plan er Vedlegg 5
- Egne ressurser og kjennskap til byggene

- Prioritert:
- Søndeled – grunnvarme fordi VVS anlegget der er ødelagt og uansett må repareres. Er tilpasset vann / vann og vi kan koble på både kirken og SFO
- Risørhallen – jordvarme ,solceller, ledlys store rom, få vinduer, store tak

- Omprioriteringer og detaljprosjektering

Vedlegg 5. Vedlikeholds- og oppgraderingsbehov i kommunale bygg

(Innspill - nye tiltak Drift / Innspill - nye tiltak Investering) OBS! Dette er bare en plan (behov),

*for reell bevilgning se Driftsbudsjett 2023/Eiendomsforvaltning/konto 123000+125000 og Investeringsbudsjett 2023.

Bygg / Tjeneste	Sum		Prioritet	Bevilgning - investering* / år				
	Vedlikehold (Drift)	Oppgradering (Investering)		2023	2024	2025	2026	ENØK (5) 2023
SUM:	15,815,000	35,935,000		3,370,000	11,800,000	2,000,000	9,215,000	9,550,000
Prioritering 1 - "2023"	5,150,000	3,370,000						
Prioritering 2 - "2024"	4,665,000	11,800,000						
Prioritering 3 - "2025"	2,580,000	2,000,000						
Prioritering 4 - "2026"	3,420,000	9,215,000						
Prioritering 5 - ENØK/Strømsparing "2023"	0	9,550,000						
Eiendomsforvaltning / 1210	1,500,000	1,300,000		1,300,000	0	0	0	0
Oppgradering av SD anlegg (Datavaktmesteren til ny server) blir utført i år?	0	0	1	0	0	0	0	0
Brannsikkerhet iht brankontrollrapporter (se vedlegg 5.1 for detaljer) rest?	1,500,000		1	0	0	0	0	0
Fiber i kommunale boliger		500,000	1	500,000	0	0	0	0
Diverse tiltak i fm Miljøfyrtårn og Klimabudsjett		500,000	1	500,000	0	0	0	0
Utskifting og oppgradering av låssystemer (fysisk og data)		300,000	1	300,000	0	0	0	0
Skoler / 2221	870,000	11,525,000		1,700,000	1,580,000	0	3,045,000	5,200,000
Risør barneskole								
Ny strømtilførsel	0	1,000,000	4	0	0	0	1,000,000	0
Søppelbod (Miljøtiltak/Kildesortering)	0	100,000	4	0	0	0	100,000	0
Montere vegger for lagring av El-sykler på Idrettsbygget	0	40,000	4	0	0	0	40,000	0
Blokk 3 kjeller - Bytte vinduer i kjeller ca 5 stk (Enøk)	0	60,000	4	0	0	0	60,000	0
SFO - Vask og maling	250,000		1	0	0	0	0	0
Blokk 2 9 vinduer 1 etg.		270,000	2	0	270,000	0	0	0
Hope Barneskole								
Sette opp vegg over skolekjøkkenet ca.8*2,4m + varme,ventilasjon etc.	0	100,000	4	0	0	0	100,000	0
Ventilasjonsanlegg - Gymsal + SD-anlegg	0	1,500,000	1	1,500,000	0	0	0	0
Vaskes og males - Gammel del	250,000		1	0	0	0	0	0
Oppgradering av dusjer og dusjvegger	0	250,000	2	0	250,000	0	0	0
Nytt belegg - Kontorbygg.	90,000		2	0	0	0	0	0
Søppelbod (Miljøtiltak/Kildesortering)	0	150,000	4	0	0	0	150,000	0
Nye vinduer på kopirommet		200,000	2	0	200,000	0	0	0
Overgang gulv mellom "garasje" og gymsal må utbedres		100,000	2	0	100,000	0	0	0
Fikse lukkemekanisme/bytte vinduer i gymsal		200,000	2	0	200,000	0	0	0
Pusse og male mur i trapp ned til garderober		100,000	2	0	100,000	0	0	0
Utbedre vegger og gulv i garderober		300,000	2	0	300,000	0	0	0
Solceller 300m2/45kW		600,000	5	0	0	0	0	600,000
Frittstående utebod		100,000	2	0	100,000	0	0	0
Risør Ungdomsskole								
Nytt låssystem og magnetkortlåser	0	210,000	4	0	0	0	210,000	0

Klimabudsjett som styringsverktøy

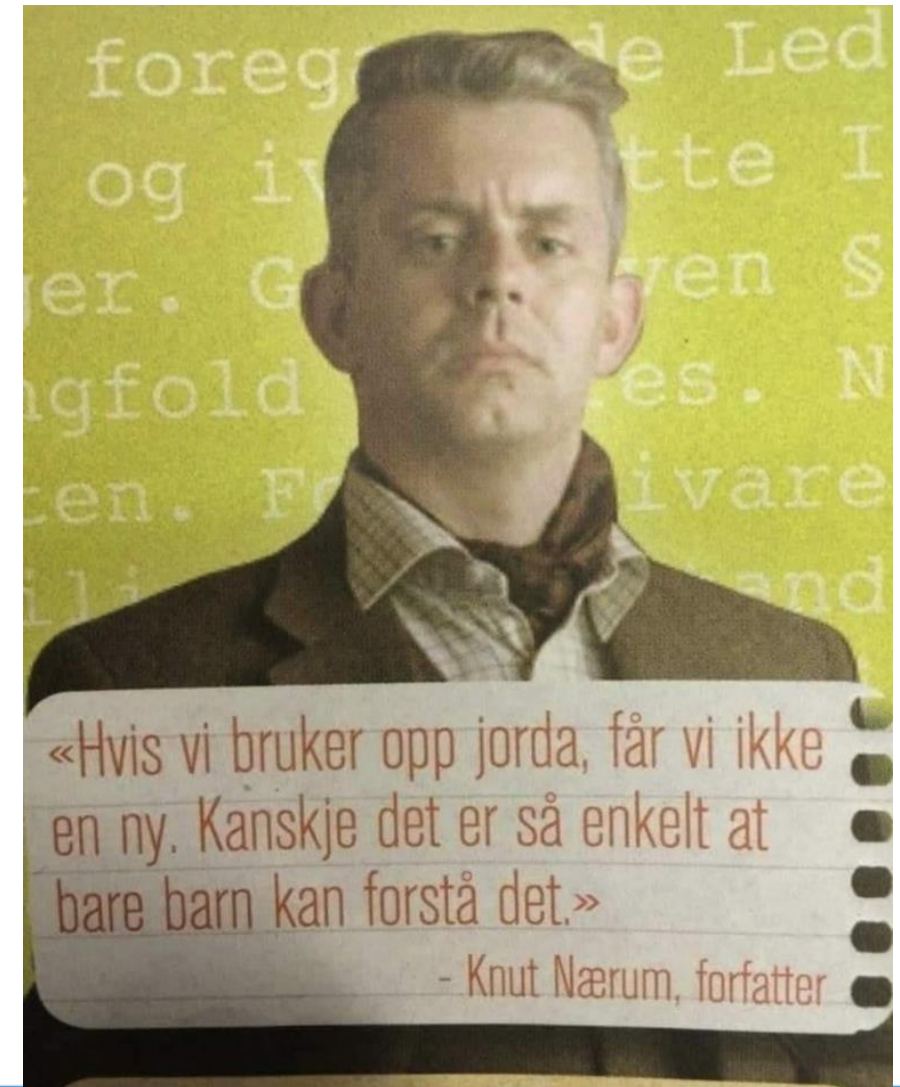

Hvorfor klimakutt i kommunen?

Kommuner er nøkkelaktører for å realisere klimamålene i Norge.

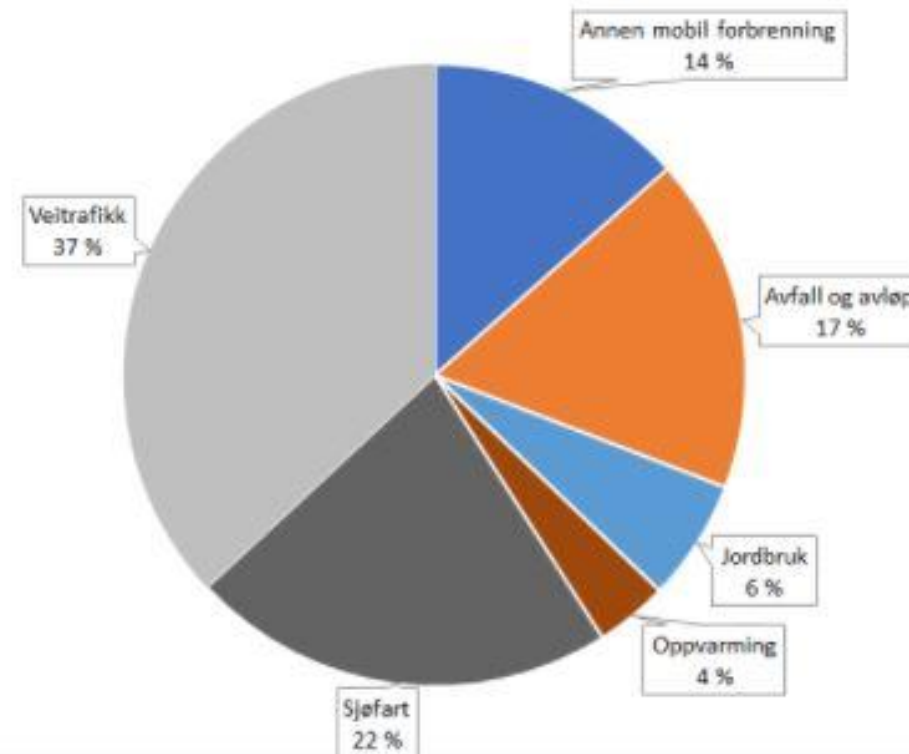
To oppgaver:

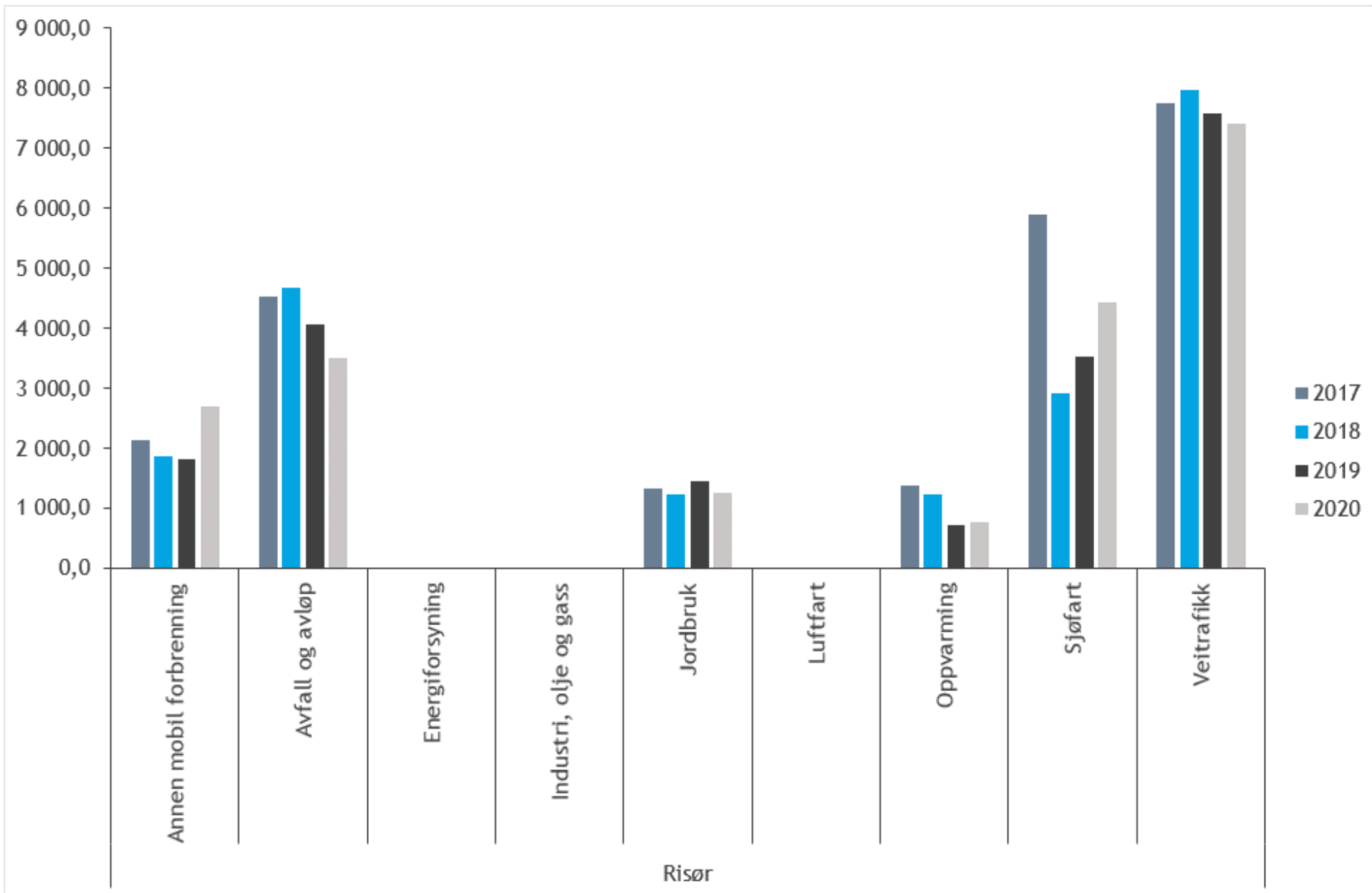
1. Kutte i egen virksomhet
 - samhandling på tvers av sektorer både innenfor og utenfor kommunens egen organisasjon, og den krever også at det brukes ressurser på nye områder.
2. Legge til rette for at innbyggere og næringsliv kan ta gode valg

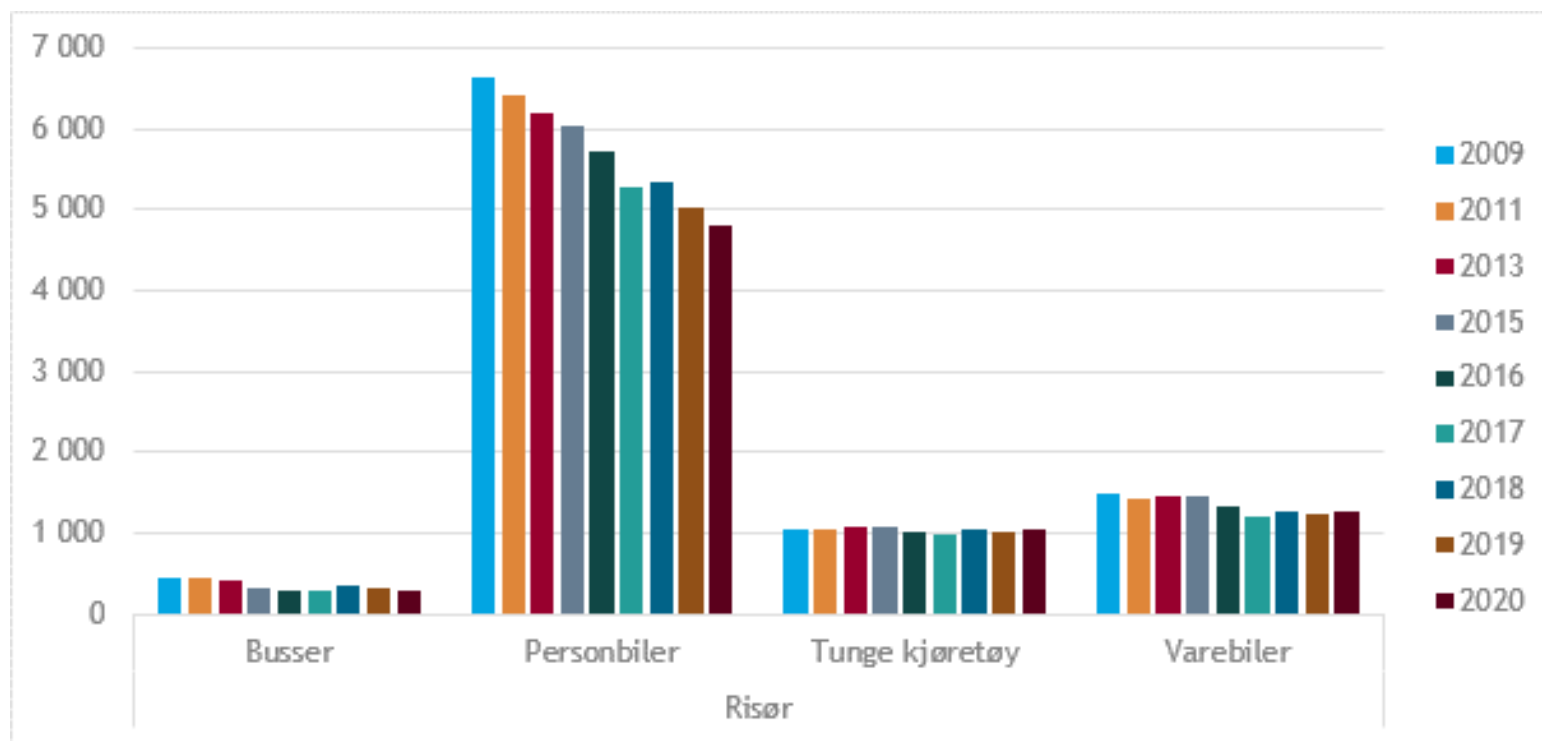
Et verktøy for å styre mot målet

- Kobler mål og tiltak tettere sammen med **HP/ØP**
 - Skal sikre at det er samsvar mellom mål, handling, og finansiering
- Klimabudsjetten viser om tiltakene som er vedtatt er tilstrekkelige for å nå målet, eller om det er behov for styrket innsats
- **Og det er det!**
- **Tiltak som vi har gjort og foreslår for neste år – viser 1 % reduksjon av utslipp mot målet som er 45 % - i 2030**

Risør

Arbeidet med klimabudsjett kan deles opp i fire faser:

- 1) Oppstart
- 2) Utarbeide og regne ut effekten av tiltak
- 3) Utarbeide klimabudsjettet
- 4) Rapportering og oppfølging

Oppgave 2: definere tiltak

1	Utbygging av landstrøm dampskipsbrygga	Vedtatt i egen sak i bystyret - må tas med i HP/ØP. Kommunedirektøren får i oppgave å planlegge og gjennomføre arbeidet med å etablere et landstrøms-anlegg på Dampskipskaia i tråd med vurderingene i denne saken. Kostnaden er estimert oppad til kr. 500.000,- og innarbeides i investeringsbudsjettet for 2022 – 2025.
2	Lynladere i Risør kommune	Samme sak som over;Kommunedirektøren bes innarbeide et forslag om lynladere i Risør kommune i handlingsprogram/økonomiplan som framlegges i høst. Kostnadsberegningen er basert på et anslag på 2 punkt med delt lading. Det er imidlertid uklart om dette er kostnad Risør kommune må ta eller om det kommer statlige midler som kan dekke dette.
3	Utskifting av biler i hjemmesykepleien fra fossil til el.	Hjemmesykepleien har en leasingavtale på 22 biler som skal fornyes nå. Består i dag av fossile biler. Det er bygd ut ladeinfrastruktur ved Frydenbordsenteret til å håndtere dette, men det er behov for et skinnesystem på vegg, samt å koble opp ladere etter hvert som vi bytter ut til el-biler. Det gjøres en grunninvestering på kr 93 000. Deretter kr 11 656 pr elbil / lade-punkt ,
4	Energieffektivisering i egne bygg	Se vedlegg fem
5	Avfallsredusert drift av kommunale bygg	Redusere avfallsmengde og forbedre kildesortering knyttet til driften av kommunale bygg. - miljøfyrtårnsertifisering av alle kommunale enheter og innføring av hovedkontormodell -aktiv bruk av Miljøfyrtårn for å redusere virksomhetens avfallsmengde og bedre sorteringsrutiner -fokus på avfall ved inngåelse av nye kontrakter for varelevering, herunder produktenes levealder, og egenskaper knyttet til å bli reparert og gjenvunnet -digitalisering for reduksjon av papirmengder.
6	Klimabudsjett innføres som styringsverktøy.	
7	Utarbeid klima- og miljøplan.	Gjennom klima- og miljøplanen skal Risør kommune finne gode tiltak for å redusere klimagassutslippene innenfor flere områder, og sette nye ambisjoner for arbeidet. Sammen med klimabudsjettet er dette det viktigste styringsverktøyet vi kommer til å ha de kommende årene.
8	Bidra til at alle husstander i Risør får bredbånd.	Bidra til å nå målsetting om at alle husstander i Risør skal ha et likeverdig tilbud for elektronisk kommunikasjon (bredbånd) gjennom å søke midler, og bidra med egne midler
9	Medlemskap i Klimapartner	Klimapartnere Agder er et nettverk som skal forberede bedrifter, regionale og lokale myndigheter på trusselen fra klimaendringer, men også mulighetene lavutslippssamfunnet representerer. Nettverket skal støtte og stimulere til grønn verdiskaping hos sentrale og utviklingsdrivende aktører innen både privat og offentlig sektor.
10	Samarbeid og utvikling av bærekraftslab	Bærekraftslaben ved Risør VGS er nasjonalt anerkjent som et spennende satsningsområde for å jobbe med bærekraftig utvikling på VGS- nivå. Risør kommune har samarbeidet med Risør VGS i utforming av lab-en, og jobber nå også aktivt med å bidra til konkrete prosjekter. For Risør kommune er det viktig å bidra til høy kvalitet på utdanningen lokalt, og ikke minst gir tiltaket oss lokalt engasjerte elever, som bidrar med viktig innsikt til den videre utviklingen av Risør.
11	Fullføre miljøsertifiseringen av kommunale virksomheter i løpet av 2022.	Risør kommune miljøfyrtårnsertifiseres etter konsern-modellen.
12	Utvikling av beyondRisør til en kunnskapsarena for bærekraftig utvikling	BeyondRisør feiere 10 år i 2022 og består nå av en uke med pop-up campus i Risør hver høst der elever fra SHIFT-linjen ved UiA jobber med konkrete caser i Risør. Fra 2021 skal alt vi gjør på denne kunnskapsarenaen handle om bærekraft. BeyondRisør er finansiert over statsbudsjette med kr 300` årlig.

Fase 2 – definere tiltak

Tabell direkte utslipp		
Nr	Tiltak	Beskrivelse
1	Klimavennlige tjenestereiser	Retningslinjer for reiser, mobilt kontor og mobile ansatte (fleksible arbeidsformer), digitale møter. Beregning av utslippskutt for de fire første punktene gjennomføres gjennom reisevaneundersøkelse og oppfølgende undersøkelser. Mål om 45 % reduksjon innen 2030.
2	Parkeringsrestriksjoner kommunale bygg / klimavennlig reise til og fra jobb.	Betalingsparkering ved kommunale bygg. Unntak for de som bor mer enn 5 km unna arbeidsstedet.
3	Sykle til jobben kampanjen	Vi inngår en kommuneavtale med www.sykletiljobben.no som medfører at alle ansatte i bedrifter med adresse i Risør får gratis deltakelse i kampanjen.
4	Tilrettelegging for sykkelparkering med el-ladepunkt ved kommunale bygg	Det skal tilrettelegges for sykkelparkering under tak ved alle kommunale bygg. Starter med kommunehuset i 2023.
5	Øke andelen av utslippsfrie maskiner	Det er ikke gjort en vurdering av utslippene fra egne kjøretøy og maskinpark, men vi har i dag lite eller ingen maskiner som er utslippsfri. Ved kjøp av nye maskiner skal det som utgangspunkt være utslippsfrie. Eventuelt <u>fravik</u> fra dette skal begrunnes.
6	Utskifting av biler i hjemmesykepleien fra fossil til el.	Hjemmesykepleien har en leasingavtale på 22 biler som er under fornying. 12 el-biler ble leaset i 2022. Det er bygd ut ladeinfrastruktur ved <u>Frydenborgsenteret</u> til å håndtere dette, men det er behov for et skinneresystem på vegg, samt å koble opp ladere etter hvert som vi bytter ut til el-biler. Det er gjort en grunninvestering på kr 93 000. Deretter kr 11 656 pr elbil / lade-punkt. Det er noe usikkerhet knyttet til vanskeligheter med å få tak i el-biler i 2023.

Mål om å redusere med 2445 tonn CO2e innen 2030, basert på lokale tiltak.

Vedtatte målbare tiltak fører til en reduksjon på 30,7 tonn CO2e

Fase 3: Systematiser og beregne effekten

(utarbeide budsjettet)

		Kostnader				ekvivalenter			Ansvar
Tabell direkte utslipp									
Nr.	Tiltak	2023	2024	2025	2026	2023	2024	2030	
1	Klimavennlige tjenstereiser					Ikke beregnet			Org
2	Parkeringsrestriksjoner kommunale bygg / klimavennlig reise til og fra jobb					Ikke beregnet			Org
3	Sykle til jobben kampanjen	12,000	12,000	12,000	12,000	Ikke beregnet			Samf
4	Tilrettelegging for sykkelparkering med el-ladepunkt ved kommunale bygg	500,000				Ikke beregnet			Samf
5	Øke andelen av utslippsfrie maskiner	Vedlegg 2				Ikke beregnet			ETT
6	Utskifting av biler i hjemmesykepleien fra fossil til el	200,000	100,000			19	40	40	HO
ekv		712000	112000	12000	12000	19	40	40	
Tabell indirekte utslipp									
7	Gjennomgang av leiekontrakter					Ikke beregnet			ETT
8	Klimakrav ved anskaffelse svømmehall	500,000				Beregnes i prosjektet			ETT
9	Solcellestrategi	Vedlegg 5							ETT
10	Energieffektivisering i egne bygg	Vedlegg 5				11,7	14,5	31,5	ETT
11	Effektivisere bruk av bygningsmasse					Ikke beregnet			Samf
12	Klimafordelaktige krav til maskinparken som drifter kommunale veier	Innkjøp				Ikke beregnet			ETT

Direkte utslipp er utslippene som fysisk skjer innenfor Risørs geografiske grenser.

Indirekte utslipp stammer fra produksjon av varer og tjenester som forbrukes av personer og virksomheter i Risør, men hvor de faktiske utslippene skjer utenfor Risør.

Fase 4: Rapportering og oppfølging

1. Følg opp kommunens rapportering på klimatiltak

- Gjennomføres tiltakene som planlagt?
- Er det avvik? Er det behov for å endre innretningen av tiltaket?

2. Evaluer og utvikle klimabudsjettet

- Bruk informasjonen fra rapportering på resultatindikatorer og generelle indikatorer som grunnlag til å lage neste års klimabudsjett.
- Er det behov for å styrke innsatsen eller endre kursen?

- Dokumentet legges ut på hjemmesiden vår
- Presentasjonen legges ut på hjemmesiden vår
- Politisk behandling
 - Formannskap 17.11.22
 - Kommunestyret 15.12.22
 - Diverse utvalg underveis
- Kommunedirektøren m/hjelpere stiller på kaffeslabeledras....

